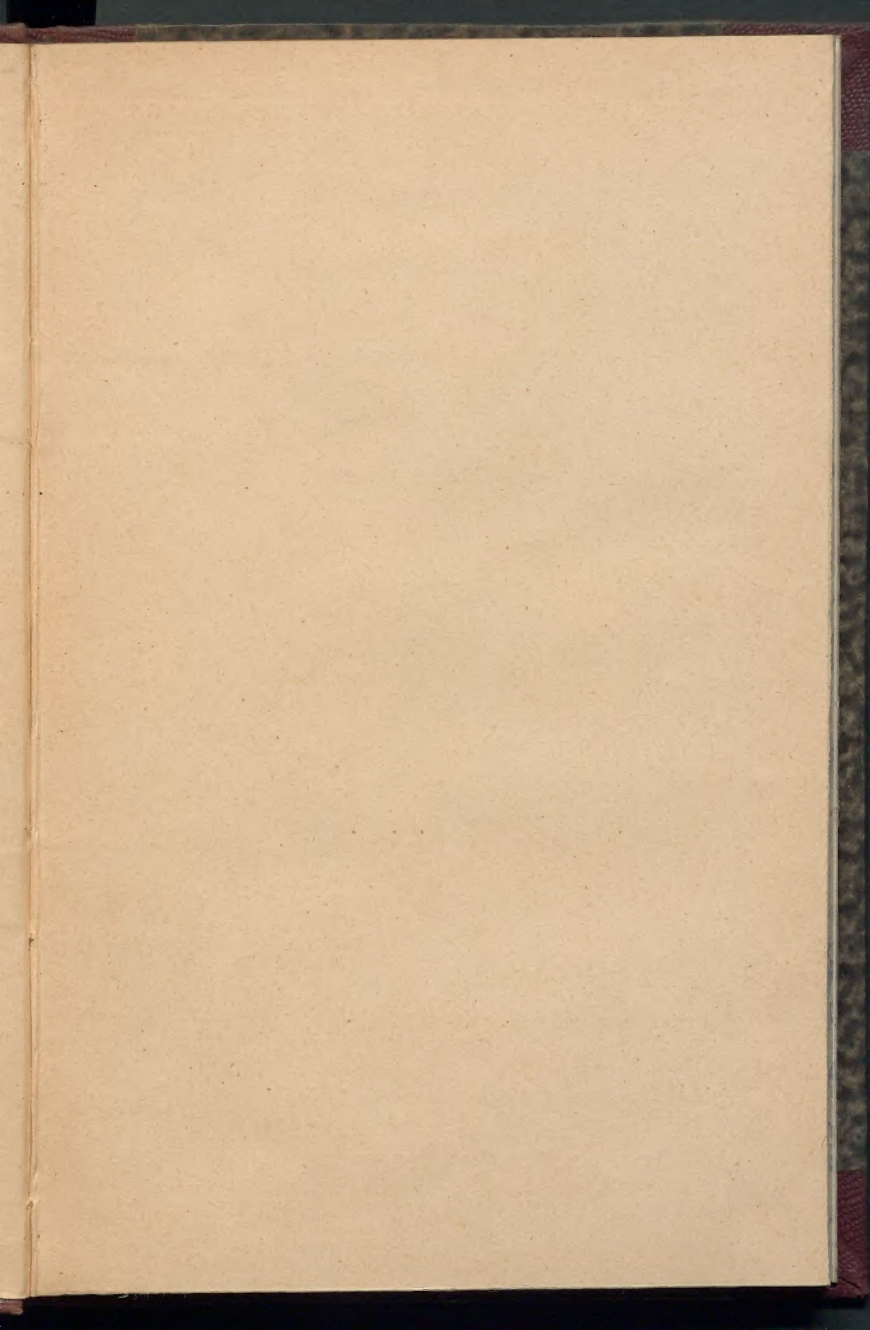
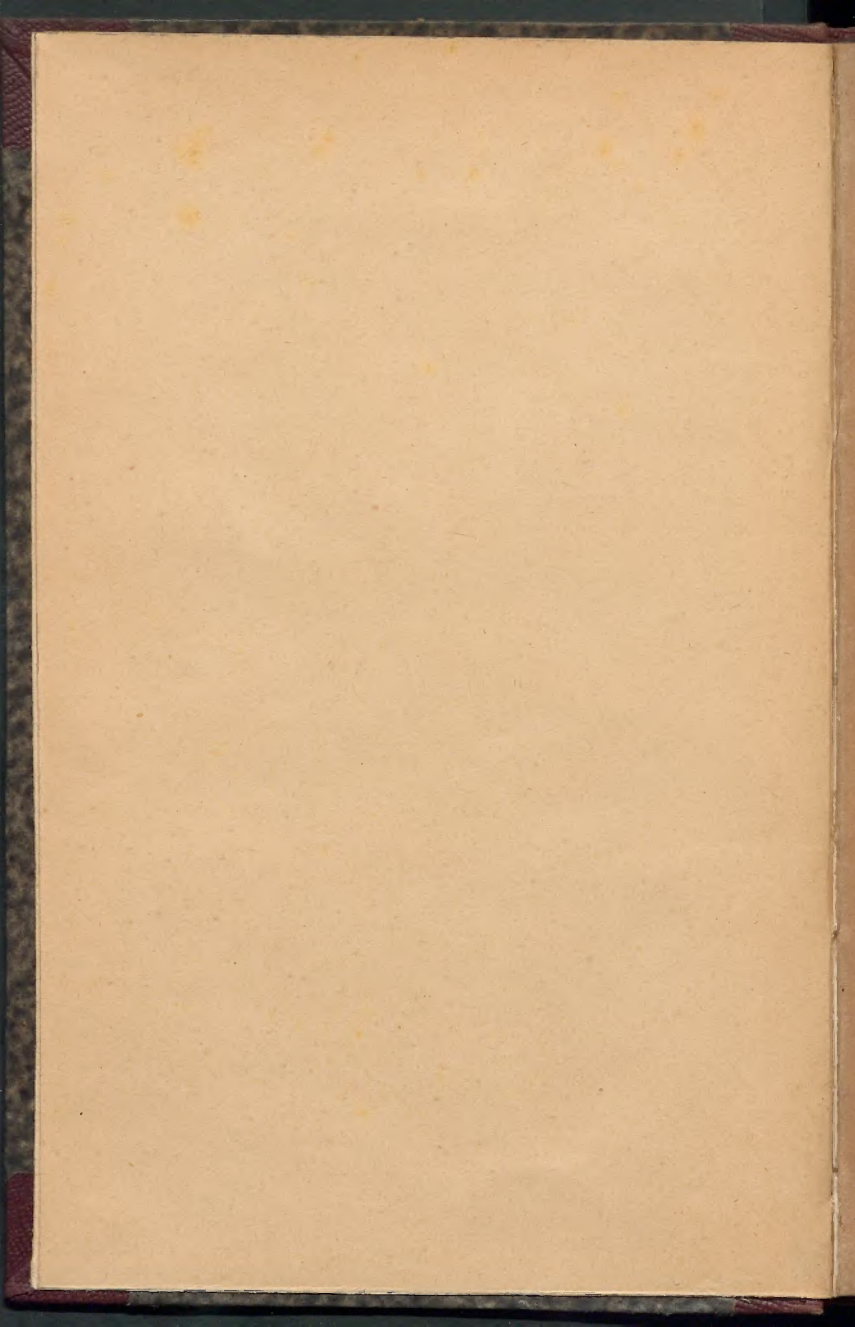

492

m. 442.

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

ՆԻՒՄԸՆ ՀԱԼ ՆԱՄ ՄԵՇՀՈՒՐ
ՊԻՐ ԻՆԿԻԼԻԶ ՎԱՊԻՋԻՆ ԹԵ՛ՂԻՖ ԷՅԼԵՏԻՅԻ
ՔԻԹԱՊԸՆ ԹԵՐՃԵՄԵՍԻ ՏԻՐ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՄԱԹՊԱ՛ԱԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1880

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Էյ կիւնահրեար տօսթըմ, տինկէ, սէն տա՛վէթ օլունույօրսըն, վէ նէ 'ազիմ' պիր տա՛վէթ տիր: Ալլան սէնի տա՛վէթ էյլէյօր: Փէտէր «կէլ» տէյօր, Օղուլ տէյօր «կէլ», րուն իւլ Գուտս տէյօր «կէլ», մէլա՛իքէ ճիւմհուրը օլ լաֆղ ի միւպարէքի թէքրարլայըպ սանա «կէլ» տէյօրլար: Մէղքիւր տա՛վէթի գապուլ էթմիշ օլան քեաֆֆէ ի կիւնահրեարլար իլէ պիլ իթթիֆադ պու ըէսալէ տախի քէմալ ի շէվգ վէ մուհապպէթ իլէ «Յիսուսա կէլ» տէյօր:

Յիսուս գէմին իւղէրինտէ իքէն պիր կիւն էթրաֆընը մուհիթ իզտիհամա նաղար վէ անլէրին կիւնահ սէպէպինտէն տիւչար օլաուգլարը սէֆալէթի միւշահտէ էթտիյինտէ անլէրէ թէրահիւմէն «Էյ ճիւմէ Խօրղուն վէ եիւքլիւլէր, պանա կէլինիզ, պէն տախի սիզէրահաթ վէրիրիմ.» տէտի: Օլ գէման սէյլէտիյի կիպի շիմտի տախի սէյլէյիպ էլ եէվմ' պէն ի պէշէրէ օլ տա՛վէթի ի՛լան էտիյօր: Տօսթըմ, օլ տա՛վէթ սանա տախի օլույօր, պար ի կիւնահըն սէնի Խօ՛ւմատը մը, կէլ վէրահաթ պուլ, կէլ, Յիսուսա կէլ:

ՅԻՍՈՒՍՍ. ԿԵԼ

Օ իսթիրահաթ վա'տ էտիյօր վէ անըն պախշ էտէճէյի իսթիրահաթ ճիսմանի րահաթտան ֆէվզ էլ 'ատէ 'ալի տիր : Ինսանահ էսիր օլմագ վէ դան թէր տէօքմէք նէ գատար կիւճ տիր , ֆագաթ շէյթանահ էսիր օլմագ վէ զամիրին իղտիրապընը շէքմէք պունտան պէտթէր տիր : Յիսուսահ կէլմէտիքճէ պուէսարէթ ու իղտիրապտան խէլաս պուլաճաղըն եօգ տըր . էյէր անահ կէլիր իսէն սա'իր եիւքլէրին տախի խաֆիֆլէնէճէք : Ֆագի'ր մի սին , կէլ վէ օ սէնի հէր ճիհէթլէ զէնկին էտէր . խասթա' մը սըն , կէլ վէ շիֆահ պուլուրսուն . մահզուն վէ զամկի'ն մի սին , կէլ վէ օ սէնի մէսրուր գըլաճագ տըր . եաս ու մաթէմոէ' մի սին , կէլ վէ օ սանահ վէֆաթ էթմէյէն թէսէլլիպախշ պիր պիրատէր օլաճագ տըր . պար ի կիւնահ ալթընտա' մը սըն , էօյլէ իսէ Յիսուսահ թէզ կէլ , վէ կիւնահտան գուրթուլաճագ սըն . մէվթ վէ րուզ ի ճէզահ սէնի թախվիֆ էտիյօ'ր մը , Յիսուսահ կէլ վէ անլէրի քէմալ ի մէսէրրէթլէ պէքլէրսին : Պէօյլէ պիր զաթ ը 'ազիմուշշան թարաֆընտան տա'վէթ օլունմագ պիզէ նէ' գատար միւճիպ ի մէսէրրէթ պիր քէյֆիյէթ տիր : Պու տա'վէթ պիր էճնէպիտէն օլսահ իտի , «պիզէ էյիլիք էթմէք իսթէմէզ ,» պիր ֆագիրտէն օլսահ իտի , «պիզէ

էյիլիք էտէմէզ” վէ եախօտ քէնտի մէնֆա՛ւ
աթընը արայան պիր զէնկինտէն օլսա իտի ,
“անտէն քի՛մ պիր շէյ մէ՛մուլ էտէ պիլիը”
տէր իտիք . լաքին խայրխահ պիր զէնկին սէ-
ֆիլ պիր ատէմէ “կէլ” տէսէ , մէրգումըն գալ-
պի՛նէ՛ գատար մէսէրրէթ վէ իւմիտ իլէ տօլար :
էյ կիւնահ.քեար , սէնի տա՛վէթ էտէն սանա է-
յիլիք էթմէյէ հէմ միւգլթէտիր հէմ խահիշկէր
տիր : Ջրպաղ օլանա էլպիսէ , աճ օլանա թա՛ամ,
ֆագիրէ սէրվէթ վէ ճիւմէյէ հայաթ ը էպէ-
տիյէ պախշ էտէր : Մընն անճագ “կէլ” տէ-
յիւ օլան քէլամը սէնի մէսրուր էթմէյէ քեա-
ֆի տիր : Պիր տէֆ՛ա պիր քէօր տիլէնճի ա-
նըն եօլտան միւրուր էթտիյինի իշիտէրէք “Պա-
նա մէրհամէթ էյլէ” տէյիւ նիտա էյլէմէյէ
պաշլատը . խալգ անա սիւքիւթ էթմէսինի էմը
էթտիլէր իսէ տէ , մէրգում տահա զիյատէ
պիւլէնտ ալագ իլէ “մէրհամէթ էյլէ” տէյիւ
ֆէրեատ էտէր իտի , վէ Յիսուս անը տա՛վէթ
էյլէտիյինտէ խալգ անըն պիր պէրէքէթ ախզ
էտէճէյինի պիլէրէք անա “Ճէսարէթլէն , գալգ
սէնի չաղըրըյօր” տէտիլէր : Մնլէր Յիսուսըն
պիր քիմսէյի պիհուտէ տա՛վէթ էթմէյէճէյինի
էյի պիլիլլէր իտի :

Իմտի , էյ կիւնահ.քեար , գօրգմա , սէնի տէ
չաղըրան հէման օ Յիսուս տըր : Մէգքիւր
ա՛մա սիւրաթ ը հարէքէթինէ մանի օլմասըն
տէյիւ ՝ապասընը աթտըղը միսիլլիւ սէն տա-

խի սէնի թութան հէր պիր րապթ ու 'ա-
լադայը աթ վէ ճիւմէ մէվանիյի պէր թա-
րաֆ էտիւզ դօշ , վէ Յիսուսըն այագլարընա
գաւիանարագ «Պանա մերհամէթ էյլէ , սէֆիլ
իմ , պիշարէ իմ , դուրթար , եօգսա հէ-
լաք օլուրում» տէյիւ նիտա էյլէ : փէք պէօ-
յիւք պիր կիւնահքեար մը սըն , Յիսուսա
կէլմէյէ տահա զիյատէ միւհթաճ սըն . զամի-
րին ըհաթսըզ մը տըր , եինէ օլ զամիր իլէ
կէլ . գալպին ֆասիտ մի տիր , եինէ օլ գալպ
իլէ կէլ . անըն մուհապպէթինի ճէլպ էտէճէք
հիշ պիր շէյին եօգ իսէ , եինէ կէլ : Զէնկին
վէ ֆագիր , էֆէնտի վէ գուլ , ճիվան վէ միւ-
սինն , պէյազ վէ սիյահ հէր սընըֆ կիւնահ-
քեար կէլին : իշա' . 55 : Մաթ . 8 . 4—17 :
11 . 28—30 : Մար . 10 . 46—52 : Վահ . 22 . 17 :

ՍԷՆ ԿԻԻՆԱՀՔԵԱՐ ՍԸՆ

ՎԷ 'ԱՖՎԱ ՆԱ'ԻԼ ՕԼՄԱԳ ԻԶԻԻՆ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՄԷԼԻ ՍԻՆ

Իհթիմալ քի կիւնահքեար օլտըղընը տույ-
մայօրսուն , եախօտ սա'իրլէրտէն քէօթիւ տէ-
յիլ իմ հաթթա չօգլարտան տա էյի իմ տէ-
յօրսուն , վէ ֆիլ վագը' իշրէթէ միւպթէլա ,
խըրսըզ վէ զինաքեար տէյիլ սին , կիրակի
կիւնիւնիւ հըֆզ էտէր սին , ֆիթապ ը Շէրի-
ֆի գրա'աթ էտէր սին , իպատէթիսանէյէ կի-

տէր սին , լաքին Ալլահն ճէմի' ի Էվամիրինի
քեամիլէն հըֆզ էաէյօ՞ր մը սըն . Ալլահն հիչ
պիր էմրինէ մուսալիֆէթ էթմէմիչ մի սին .
տա"իմա կէրչէք սէյլէյէն միւսթագիւմ իւլ էթ-
վար , 'աֆվ էտիճի , հալիմ օլտո՞ւն մը . թէ-
քէպպիւր , դաղապ , շէհվաթ ի նէֆսանիյէ վէ
սա"իր պէտ խոյլարընա հիչ թէպա'իյէթ էթ-
մէաի"ն մի : Ալլահ եալընըլ խարիճի փաքլըղը
տէյիլ, անճագ գալպէն թահիր օլմագլըղը տախի
թալէպէտէր . օ սէնին ճիւմէ թասալվուրաթը-
նը պիլիւր : Ֆի'լէն կիւնաճ իշլէմէքսէն խավֆ
էտէրսին , կիւզէլ . լաքին գալպինտէ կիւնաճ իշ-
լէմէք արզուսի հիչ եօ՞գ մը . պունտան մա'տա ,
րապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիզն
ճանընտան վէ պիթիւն ֆիքրինտէն սէվմէք
էմրինէ իմթիսալ էտիյօ՞ր մը սըն . տա"իմա
գալպին Ալլահա միւթէշէքքի՞ւր մի տիր . անըն
քէլամընա իթա'աթ էթմէք մագսէտիյլէ վէ
տիգգաթ ը թամմէ իլէ օգումագտա՞մը սըն .
անը խօշնուտ էթմէյէ չալըչըյօր մը՞ սըն . ա-
նա տու'ա էթմէքտէն սէֆաեապ օլո՞ւր մը սըն .
անըն մուգատտէս կիւնիւ , ճէմա'աթը վէ 'իպա-
տէթի միւճիպ ի ֆէրաճ ու մահզուզիյէթի"ն մի
տիր . տա"իմա անըն կիպի մուգատտէս օլմաղա ,
անըն քէլամընը պաչգասընա էյրէթմէյէ , սա"-
իրլէրի անա կէթիրմէյէ , վէ հէր ճիհէթլէ անը
թա'զիզ էթմէյէ սա'յ էյլէ՞ր մի սին : Էյէր պուն-
լարը տա"իմա իճրա էյլէտին իսէ , անճագ

պօրճունու էտա էյլէմիշ սին , վէ իֆթիխար
էտէճէք պիր շէյին եօգ տըր . ֆազաթ պուն~
լարը իճրա էթմէտիյինէ զամիրին շէհատէթ
էթմէճ մի . պիլ'աքս պինլէրճէ տէֆ'ա կիւնահ
իշլէտիյինի վէ տա'իմա քէնտի իրատէթ ու
արզուլարընը արատըղընը վէ էն էյի հարէ~
քեաթըն պիլէ Ալլահը խօշնուտ էթմէք մագ~
սէտիյլէ օլմատըղընը էյի պիլիրսին . քէն~
տին իչիւն եաշամըշ սըն . ատէմլէր թա~
շաֆընտան թահսին օլունմագ սէվտասըն~
տա օլուպ ճիւմլէ էֆքեարընտա Ալլահ եօգ
իմիշ : ֆիթապ ը Շէրիֆ “էյեր կիւնահըմըզ
եօգ տըր տէրսէք , քէնտիմիզի ալտատըրըզ ,”
վէ “նիթէքիմ” Պիր սալիհ եօգ , պիր պիլէ եօգ
տըր . . . ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ Ալլահըն
'իզգէթինտէն մահրումգալտըլար .” “նէֆէսին
անըն էլինտէ վէ պիլ ճիւմլէ թարիզլէրինին
սահիպի Ալլահը թա'զիզ էթմէտին” տէր : էյ
տօսթըմ , պու սէօզլէր սէնին հագիզաթ ը
հալինի պէյան էթմէճ մի : Սէն պիր կիւնահ~
քեար սըն , վէ չօգ գապահաթլար իշլէմիշսին .
Ալլահըն 'ինտինտէ պիլ ճիւմլէ կիւնահլարըն
մուգայլէտ տիր . անլէրին մէսուլիյէթինտէն
գուրթուլամագսըն , կիւնահլարընըն քէֆա~
րէթի իչիւն պին սէնէլիք խայր 'ամէլ իլէ
սէն անլէրէ քէֆարէթ էտէմէզսին . զիրա
հէր գանդը կիւնտէ էտէճէյին խայր 'ամէլ օլ
կիւնտէքի պօրճընըն իֆասը օլուպ սասըզա

իշխտիյին կիւնահա քէֆարէթ օլամազ, վէ
 ճիւմէ մամէլիյինի Ալլահ Եօլունա սարֆ էթ-
 սէն վէ քէնտինի իշքէնճէյէ վէ էօլիւմէ թէս-
 լիմ էտէճէք օլսան պիր կիւնահընը տէֆ' է-
 տէմէզ սին, մազինին 'ավտէթի զայրի միւմքին
 տիր: Լաքին դօրգմա կիւնահլարընտան տօլա-
 յը սէնին իշիւն մէճճանէն 'աֆվ ը քիւլլի վար
 տըր. Յիսուս սէնին իշիւն քէնտի գանը իլէ
 'աֆվ ու մազֆէրէթ իշթիրա էյլէտի: Էյլէ ի-
 սէ Յիսուսա կէլ. պու 'աֆվա նա"իլ օլմագ ի-
 չիւն Յիսուսա կէլ: Խուր. 20. 1—18: Մէզ.
 51: 139: Մաթ. 5: րօմ. 3. 10—20, 23:
 1 Եուհ. 1. 8—10:

ԱԼԼԱՀ ՂԱԶԱՊԼԷՆՄԻՇ ՏԻՐ

ՂԱԶԱՊԸՆՏԱՆ ԷՄԻՆ ՕԼՄԱԳ ԻԶԻԻՆ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Քիթապ ը Շէրիֆ “Ալլահ Փասըղա հէր կիւն
 զազապլանըր” տէյօր: 0 ճիւմէ ֆըսգ 'ամէլ-
 լէրինտէն նէֆրէթ էտէր, վէ սանա զազապ-
 լանմաղա հագդը Էօգ մը տըր. սանա հայաթ
 վէ գուվլէթ պախշ էյլէմիշ վէ հէր նէվ' սա-
 ատէթ իհսան էթմէքտէ տիր, ամմա սէն անը
 ֆէրամուշ էյլէտին. օ սէնին խայր ու մէն-
 ֆա'աթըն իշիւն քէնտի էվամիրինի պիլաիրտի,
 ֆազաթ սէն անա իթա'աթ էթմէտին, վէ
 տա"իմա պէյլէ պիր խալիզին Էօգ տըր կիսլի

եաչատրն : Էյէր քէնտի վալիտէյնինէ ըի'ա-
 յէթ էթմէյիպ անլէրին ըիզասընը արամաղվէ
 իրատէթլէրինէ մուխալիֆ հարէքէթ էտէր պիր
 էվլատ օլսան , նէ գատար նանքէօր պիր քիմ-
 սէ սայըլաճադ իտին : Պադ Ալլահ նէ տէյօր .
 «Էյ սէմավաթ , տինկլէյինիզ , վէ էյ զէմին , գու-
 լադ վէր , զիրա Բապպ սէյլէյօր . Էվլատ փէր-
 վէրաէ էտիպ պէյիւթտիւմ , լաքին անլէր պա-
 նա 'ասի օլտուլար : » 0 միւրիւվէթլի պիր փէ-
 տէր կիպի մուհապպէթ իլէ տօլու տըր , լա-
 քին սէն կիւնահլարըն իլէ անը միւքէտտէր
 գըլտըն : Պունտան մա'տա օ սէնին խալիզին
 մէլիյին վէ հազգ հաքիմին օլուպ կիւնահլա-
 րըն իչիւն սէնի թէքտիր էտէճէք . օ 'ասըլար
 իլէ պիր փէտէր կիպի տէյիլ , անճադ պիր
 զազապնաք փատիչահ կիպի հարէքէթ էտէ-
 ճէք տիր . անըն զազապլանմասընա սէն սէպէ-
 պիյէթ վէրտին . սէնի անտէն այըրան կիւ-
 նահլարըն տըր . կիւնահլարընտան թէվպէ էթ-
 մէյէրէք եաչատրգճա օ տա'իմա սանա զա-
 զապլէնմիչ օլուր , վէ անտէն ֆիրար եա իս-
 թիֆա էթմէքլիյին միւմքին տէյիլ տիր , զիրա
 հէր նէրէտէ պուլունսան , օ օրատա տըր , վէ
 զազապլը տըր . օ կիթտիյին եօլը վէ եաթ-
 տըղըն եէրի թէֆթիչ էտէր , վէ զազապլը
 տըր , վէ ալաճաղըն նէֆէս անըն էմրի իլէ
 տիր , վէ օ զազապլը տըր : Էյ կիւնահլաքար ,
 պիւթիւն տիւնեանըն սէնին 'ալէյինտէ զա-

զապլը օլմասընտան Ալլահըն սանա զազապլը
 օլմասը տահա ֆէնա տըր . նէ՛ գօրգուլու պիր
 'էօմրիւն վար : Ղազապուլլահ սէնին իւզէրինտէ
 տիր . եաթաղա կիրտիյինտէ , եաթագտան
 գալգաղընտա , հէր նէրէյէ կիթաիյինտէ վէ
 հէր նէ եափաղընտա սէնին Ալլահը զա-
 զապլը պիլմէքլիյին նէ՛ հէյպէթլի պիր հալ
 տըր : Ահ, Ալլահըն զազապլը օլտըղընը պի-
 լէրէք էօլմէք վէ բուզ ի ճէզատա անըն հու-
 զուրունտա տուրտուղընտա անը զազապլը
 կէօրմէք նէ՛ հէյպէթլի տիր . օ սէնին տօս-
 թուն օլմագ իսթէյօր վէ սէնին Ալլահ իլէ
 սուլն օլմանըղը իսթէմիշ օլտըղը խապէ-
 րինի թէպչիր էթմէք իչիւն քէնտի Օղլընը
 իրսալ էյլէտի . պու միւպէշշիրէ գալպինի թէս-
 լիւմ էտիպ անա կիւլէնիր իսէն , անըն զազա-
 պը թէսքին օլուր : էօյլէ իսէ , Յիսուսա կէլ,
 խասիմ օլմա , տօսթ օլ , օ սէնի գապուլ է-
 տէր : իմտի Յիսուսը բէտա էթմէքտէն իհթի-
 րաղ էյլէ , զիրա “Օղլա իթա՛աթ էթմէյէն հա-
 յաթ կէօրմէյէճէք , վէ լաքին զազապ Ուլլահ
 անըն իւզէրինտէ գալըր :” Եուհ . 3 . 36 :
 Մէզ . 7 . 11 : 11 . 5 , 6 : 21 . 8 , 9 : Բօմ . 1 .
 18 : 2 . 5—9 : 2 Գօր . 5 . 18—21 : էֆ . 5 . 6 :
 2 Սէլ . 1 . 7—9 :

ՃԵՆՏԵՆԷՄՏԷՆ ԳՈՒՐԹՈՒԼԱՊԻԼՄԷՔ ԻԶԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

ՃԵՆՏԵՆԷՄ կիւնահաքեարլարը թախսիֆ էթմէք իչիւն փափասլարըն իճատ էթտիյի պիր մասալ տէյիլ տիր. անճագ ֆիթապ Ը Շէրիֆ հագգ օլտըղը շիւպհէսիզ օլտըղը կիպի “Շէրիրէր վէ Ալլահը ունուտան ճիւմէ թա”իֆէլէր հավիյէյէ տէօնէճէքլէր” տէյիւ պույուրուլան քէլամ տախի օլ դատար հագգ տըր: “Ատէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ պա’տէհու հիւքմ թագտիր օլունմըշ տըր:” “Ալլահ ա տէմլէրին սըրըլարընա հիւքմ էտէճէք:” “Հէր քէսէ ’ամէլլէրինէ կէօրէ միւճագաթ էտէճէք:” Օլ զէման Յիսուսա կէլիպ անտէն մաղֆէրէ թէ նա”իլ օլմամըշ օլան ճիւմէ կիւնահաքեարլար անըն սօլ թարաֆընտա տուրուպ անլէր “Էյ մէլունլէր, շէյթան իլէ անըն մէլա”իքէսինէ հագըրըլանմըշ շօլ էպէտի աթէշէ հուղուրումոան կիտինիզ” տէյիւ հիւքմ օլունաճագլար: Ահ, ճէնտէնէմին իշքէնճէ վէ ’ազապընը քիմ թա’րիֆ էտէ պիլիր. օրայա կիտէնլէր կիւնէշին զիյասընտան վէ տօսթլարըն միւսահէպէթինտէն վէ խանէ խալզընըն ասայիշ վէ րահաթընտան վէլ հասըլ տիւննէվի հէր տիւրլիւ զէվգ ու սէփատան մահրում գալըպ զէնկին քէնտի սէրվէթինի վէ էհլ ի իշրէթ քէնտի էյլէնճէլէրինի ղայպ էտէճէք,

վիճտան քեամիլէն ույանըպ իշլէնիլէն կիւ-
 նահլար տէրխաթր էտիլիր , վէ կէչմիշ ֆուր-
 սաթլարտան իսթիֆատէ էտիլմէմիշ օլմասը
 խաթըրէսի տախի 'աղապըն թէզեհիտինի միւ-
 ճիպ օլուր , վէ ճէհէննէմէ մահ.քիւմ' օլանլար
 քէնտի քէնտիլէրինէ "Սհ օլ ֆուրսաթլարըն
 պիրի կերի տէօնէ իտի , 'աֆվ տիլէմէք իշին
 պիր կիրակի հաթթա պիր սա'աթ պիլէ 'իթա
 օլունաս" տէյէճէքլէր : Եօգ , Եօգ , արթըգ վա-
 գըթ կէչտի . ֆուրսաթը զայպ էթտինիզ . ար-
 թըգ սիղէ էպէտի զուլմէթ , էպէտի կիւնահ ,
 տա"իմա ահ ու ֆիղան , էպէտի էօլիւմ' վար
 տըր , սիղէ աթէշ վէ քիւ.քիւրթ իլէ Եանան
 կէօլ , աղլայըշ վէ տիշ դըճըրտամասը մահալը
 օլան զուլմէթ ի խարիճիյէ վար տըր . գուր-
 տու էօլմէզ վէ աթէշի սէօյիւնմէզ մահալ վար
 տըր : Ջէնկին ատէմ' 'աղապտա իքէն նաղար
 էտիպ Լա'զարը Իպրահիմին գուճաղընտա կէօր-
 տիւ.քտէ , "Լա'զարը կէօնտէր քի' փարմաղընըն
 ուճունու սույա պաթըրըպ տիլիմի սէրինէթ-
 սին . զիրա պու 'ալէվտէ 'աղապ չէքիօրըմ'"
 տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի : Մուրտար օլան օ-
 րատա ելինէ մուրտար գալաճագ . վէ անլէրին
 'աղապընըն տիւմանը իլէլ էպէտ Եօգարը չը-
 գար : Պու թա'պիրլէր իլէ իշ'ար օլունան 'ա-
 զապտան տահա պէտթէր պիր 'աղապ խայալ
 օլունա պիլիթ' մի , ճէհէննէմտէ օլմագտան
 տահա տէհշէթլի տահա հէյպէթլի պիր հալ

օլա պիլի՞ր մի . եազըզ քի հէր մու'աննիտ
կիւնահքեար քէնտիսինի օ հալէ օղրատաճագ
եօլտա եիւրիւյօր : էյ պու սահիֆէլէրի գրա"աթ
էտէն տօսթըմ , էյէր տահա թէվպէ էթմէմիշ
իսէն սէն տախի պու եօլտա սըն վէ հէր սա'
աթ ճէհէննէմէ եազլաշմագտա սըն . մա'ազ
ալլահ պիր քերրէ ճէհէննէմէ վարտըգտան
սօնկրա արթըզ թարիզ ի նէճատ եօզ տըր :
Ֆագաթ շիմտի գաշաճագ պիր թէք եօլ վար
տըր , եալընըզ պիր եօլ վար տըր . օ տա Յի
սուսա գօշմագ տըր , օ պիզի ճէհէննէմտէն
գուրթարմաղա կէլտի : “Ձիրա Ալլահ տիւն
եայը պու գատար սէվտի քի՝ քէնտի իպն ի
վահիտինի վէրտի . թա քի անա հէր իման է
տէն հէլաք օլմայըպ անճագ հայաթը էպէտի
յէյէ մալիք օլա :” Ֆագաթ Յիսուսա կէլմէզսէն
արթըզ հիշ պիր եէրտէն խէլաս ումմա , լա
քին կէլիր իսէն՝ սէնի հիշ պիր շէյ խէլաս
տան մահրուժ էտէմէզ : Մաթ . 18 . 1—13 ,
25 : Մար . 9 . 43—48 : Լուգ . 16 . 19—31 :
Վահ . 14 . 10 , 11 : 20 . 11—15 : 22 . 11—15 :

ԵԻԻՐԷՅԻՆ ԷՄԻՆ ՕԼՄԱԳԻ ԻԶԻՆ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Ալլահ “շէրիրէր իշիւն սէլամէթ եօզ տըր”
պույուրույօր : Պա'ղը կիւնահքեարլար հալը
էմնիյէթտէ կէօրիւնիւրէր . Ֆագաթ պունլարըն

հալ ը էմնիյէթտէ կէօրիւնմէլէրի քէնտի կիւ-
նահլարընը տիւշիւնմէտիքլէրինտէն տիր • լա-
քին պունլարըն պիգայտ պուլունմալարը ֆիլ
հագիգա էմնիյէթ տէյիլ տիր • պէօյլէ պիգայտ
օլանլարըն հալի դարգ օլմագ իւղրէ օլան կէ-
միտէ քէնտի մուխաթարասընը տիւշիւնմէյէն
պիր գափտանըն , եախօտ իշի հէր ճիհէթլէ
ֆէնայա եիւղ թութմուշ՝ ֆագաթ քէնտի գա-
սալէթինի մուծիպ օլմասըն տէյիւ քէնտի հի-
սապընա նաղար էթմէյէն պիր թիւճճարըն
հալինէ պէնկզէր : Պա՛ղը կիւնահքեարլար
քէնտի ՝ամէլլէրինին ֆէնա օլտողընը կէօրիւր ,
ֆագաթ պիհուղուր օլմամագ իշիւն Ալլահ վէ
քէնտի ըուհլարը հագգընտա տիւշիւնմէքտէն
իճթինապ էտէրլէր : Լաքին նէ դատար օլտա եինէ
հէր կիւնահքեար պա՛ղէն քէնտի հալինի տիւ-
շիւնիւպ միւղթարիպ օլուր : Մէոէլա , եա դօն-
շուսը եախօտ քէնտի խանէսինտէ պիրիաի վէ-
ֆաթ էթտիքտէ , օլ վագըթ տիւշար ը խալֆ
օլուպ՝ «Ալլահ պանա դաղապլէնմիշ տիր , ճա-
նըմ՝ մուխաթարատա տըր , էօլիւմ իշիւն թէ-
տարիքլի տէյիլ իմ ,» տիւշիւնկիւլէրի խաթըր-
նա խութուր էաիպ բահաթընը պօղար : Հա-
գիգաթէն տիւնեատա ՝աֆվա նա՛իլ օլմատող-
ճա , էմին օլմագսըն : Տիւնեանըն ճիւմլէ
ղէվգ ու սէֆալարընը պիրէր պիրէր սիւրէր-
սին , եախօտ պիր կիւնահը իշլէտիքտէն սօնկ-
րա տիկէր պիր կիւնահը իշլէրսին , ֆագաթ

պիր վագրը թ հուզուր վէ էմնիյէ թ պուլամազ-
սըն : Յիսուսա կէլիր իսէն , ճիւմէ կիւնահա-
լըն պիրտէն 'ափվ օլունուրլար . անլերտէն
տօլայը թէ"էսսիւֆ էտէ պիլիրսին , ֆագաթ
արթըգ անլեր սանա տէհչէ թ վերմէզլեր , զի-
րա "Մա'սիյէ թլէրինի 'ափվ էտէճէյիմ , վէ կիւ-
նահալարընը արթըգ խաթըրմա կէթիրմէյէճէ-
յիմ" տէյիւ Բապպ պույուրուր : Բուզ ի ճէզա-
տա կիւնահալարըն թէզէքքիւր օլունմայաճագ-
լար . "Ճիւմէ իսեանլարըն մահվ էտիլէճէք ."
Ալլահ կիւնահալարընըն ճիւմէսինի տէնիզին տի-
պինէ աթաճագ տըր : "Օ զաֆֆար տըր , " 'ափվ
էթտիքտէն սօնկրա արթըգ պիղէ մուհապպէթ
իլէ պաղար . պինապերին դօրգմաղա հիչ
միւճիպիմիզ եօգ տըր . օ շէֆիգ տօսթ կիպի
պիղի տա'վէթ էտէր : Պիզ Ատէմ կիպի ան-
տէն իլթիֆա էտէճէք եէրտէ , Տաուտ կիպի
"Պէնիմ սէթր ու սիփէրիմ սէն սին" տէյէրէք ,
անա իլթիճա էտէ պիլիրիզ : Ահ , նէ պէօյիւք
պիր թէպէտտիւլ . պէն հալա պիր կիւնահ-
քեար իմ , ֆագաթ թէվպէ էթմիշ , 'ափվ օլ-
մուշ , խէլաս օլմուշ պիր կիւնահքեար իմ . զա-
միրիմ հէր նէ դատար պէնի պիհուզուր էտի-
յօր իսէ տէ , Յիսուս "կիւնահալարըն սանա 'ափվ
օլունտու , սէլամէթ իլէ կիթ , " "Սիղէ սէլա-
մէթ պրաղըրըմ , սիղէ պէնիմ սէլամէթիմի
վէրիրիմ" տէյօր : "Իմտի պիզ իման իլէ թէպ-
ըիր օլունմըշ օլմաղլէ , Բապպըմըզ Յիսուս Գը-

բխտոսըն վասըթասըյլէ 'ինտ Ալլահ սէլամէ-
թէ մալիք իզ։" Էյ զավալլը կիւնահքեար, ու-
զուն վագըթտան պէրու զայպ էյլէտիյին սէ-
լամէթի շիւնտի պուլաճագ սըն . տիւնեանըն
սէֆասը սահիհ սէլամէթ տէյիլ տիր, վէ Ալ-
լահա խասիմ գալտըգճա, սանա հիշ պիր շէյ
սա'ատէթ պախշ էտէմէզ։ Էյյլէ իսէ Յիսուսա
կէլ. զիրա անըն վասըթասըյլէ սուլհ ու սէլամէթ
պուլա պիլիբրսին . մաղֆիրէթ արա, անը տա
Յիսուսըն իսմի իլէ արա, "օ զէման հէր'ազլտան
եիւճէ օլան Ալլահըն սէլամէթի" նէ օլտըղընը
անլայաճագ սըն։ Իշա' . 55. 7։ 57. 21։ Միկ .
7. 18, 19։ Եուհ . 14. 27։ Բօմ. 5. 4։ 8. 31—
34։ Ֆիլի . 4. 7։

ԹԷՃԵՏՏԻՏ Ի ԳԱԼՊ ԻՉԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Բրխտոս Նիկօտէմօսա՝ "Եէնիտէն տօղմանըզ
լազըմ'տըր" տէտի։ Զէմինտէ Հագգ Թա'ալէյէ
խըսմէթ էտիպ սէմառա սէֆաեապ օլմագ ի-
շին ֆիգը ու հիսսիմիգտէ պէօյիւք թէպէտ-
տիւլաթ օլմալը տըր։ Կիւնահ գալպիմիզի Ալ-
լահտան օ տէրէճէ այըրմըշտըրքի Զաթ ը ճէ-
լիլինի լա'իգըյլէ սէվիպ հուղուրընա արզուքէշ
օլմայօրըզ. հագիգի տիյանէթ պիգէ խօշ տէ-
յիլ տիր. պու հալ իսէ "էօլիւմ օլան էֆքեար ը
ճիսմանիյէ" տիր։ Պու հալտէն չըգմագ եա՝
նի սապըգա կիւնահ սէպէպինտէն սէվէմէ-

տիյիմիլ շէյլերի շիմտի սէվմէմիլ պէօյիւք պիր
 թէպէտտիւլ օլուպ , պու թէպէտտիւլ եէնի
 հայաթա պէնպէր , վէ իշթէ Էֆէնտիմիլին պու-
 յուրաղըր եէնի տօղուշ պու տըր : “Հագիգաթէն ,
 հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՛ պիր քիմսէ եէ-
 նիտէն տօղմայընճա , Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ
 կէօրէմէզ :” Իմտի , էյ թէպէտտիւլէ նա՛” իլ օլմա-
 յան կիւնահ.քեար , Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիր-
 մէյէ նէ՞ միւնասէպէթլէ արզու էտէրսին . զիրա
 օրանըն զէվգ ու սէֆասը սանա խօշ կէօրիւն-
 մէզ : Գուշ հաւատան վէ գօյուն չիմէնլիքտէն
 խօշլանըր , պալըգ իսէ օրալարտա աղ վա-
 գըթտան ֆէվթ օլուր : Հէր հալ իչիւն պիր
 միւնասէպէթ լաղըմ տըր : Մէսէլա , մուսիգա-
 տան մահզուղ օլմագ իչիւն մախսուս պիր հիսս
 լաղըմ տըր . քիթապ միւթալա՛ասընտան խօշ-
 լանմայանլար ինտինտէ քիթապ փարա էթ-
 մէզ . ճէմիյէթ ի պէշէրիյէյէ տախիլ օլուպ
 անտէն սէֆաեապ օլմագ իչիւն օլ ճէմիյէթլէ
 թապ՛էն միւնասէպէթ օլմալը տըր : Քէօյլիւ
 սարայտա , ճահիլ ’ուլէմա մէճլիսինտէ , ֆա-
 ճիր մութթաղի զաթլար ըէֆագաթընտան սէ-
 ֆաեապ օլամատըղը միսիլլիւ , կիւնահ.քեար
 տախի տինտար սալիհլէրին մէսլէքինտէն սէ-
 ֆա պուլամագ : Էյ տօսթըմ , սանա կիրակի
 նէշաթսըղ պիր կիւն , քիթապ ը Շէրիֆ գու-
 րու պիր քիթապ , տինճէ միւպահէսէլէր նա-
 խօշ , տու՛ա մէճպուրի պիր իշ վէ տինտարլար

րէֆագաթը օսանճը կէլի՞ր մի . լաքին սէմա-
 վաթտա հէր կիւն կիրակի , հէր իշ 'իպատէթ ,
 հէր րէֆիդ տախի սալիհ զաթլար օլուպ ,
 պու զէվաթըն պիլճիւմէ գավլ ու ֆիքրէրի
 Ալլահա միւթէ'ալլիդ տիր : Սէմավաթ Ալլա-
 հըն հուղուրըյէ մուգատտէս օլտըղընտան
 սա'ատէթ եէրի տիր . ֆագաթ էյէր սէն Ալ-
 լահը վէ գուտսիյէթի սէվմէզ իսէն , սէմավաթ
 սէնին իշիւն սա'ատէթ մահալլի օլամազ . պիլ
 ֆարղ կիթսէն պիլէ օրատա պիր րէֆիդ պու-
 լամայըպ սէֆիլ օլամազ սըն : Պինն"էն 'ալէյհ
 եէնիտէն տօղմատըգճա , մէլէքիւթ ուլլահա
 կիրմէք սանա միւնասիպ օլմազ : վէ պիլիւրիմ
 քի գալպինի քէնտի գուտրէթին իլէ թէպտիլ
 էտէմէզսին . թէպտիլ ի գալպ րուհ իւլ Գուտ-
 սըն իշի տիր : Յիսուս պիղէ րուհ իւլ Գուտսըն
 մէվհիպէսինի 'իթա էթմէք իշիւն վէֆաթ էյ-
 լէտի , վէ պու մէվհիպէ անը թահսիլ իշիւն
 էզ ճան ու տիլ խէլասքեարա իլթիճա էտէն-
 լէրէ մէճճանէն վէրիլիր . էօյլէ իսէ եէնիտէն
 տօղմազ իշիւն հէման րուհ իւլ Գուտսա իլ-
 թիճա էյլէ : Տաուտըն նիյազ էթտիյի կիպի
 սէն տախի Յիսուսա կէլիպ անա , «Եա Ալլահ ,
 պէնտէ գալպ ի փաք խալզ էտիպ , տէրուհիմ
 տէ րուհ ի միւսթագիմի թէճտիտ էյլէ» տէ-
 յէրէք արղ ը նիյազ էյլէ : վէ Քրիստոսըն
 «Իմտի սիզ քէօթիւ օլտըղընըղ հալտէ , էվլա-
 տընըղա էյի 'աթիյէ վէրմէյի պիլիր իսէնիզ ,

սէմալի փէտէր քէնտինտէն տիւէյէնէրէ նէ՝
գատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտար վէրէճէք
տիր։” տէյիւ պույուրտըղը լաթիֆ վա՛տընը տէր
խաթը հտիպ ճէսարէթլէն : Եուհ . 3 . 1—21 :
Բօմ . 8 . 5—9 : Էֆ . 2 . 1—6 : Մէղ . 51 . 10—
12 : Լուգ . 11 . 1—13 :

ԹԷՊԵՆՆԻ ԻՄԹԻՅԱԶԱԹԸՆԱ

ՆԱ՞ԻԼ ՕԼՄԱԳԻ ԻԶԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Պա՛ղը զէնկին քիմսէլէր Եանլարընա ֆագիր
չօճուգլար ալըպ քէնտի էվլատլարը կիպի
փէրվէրտէ հտէրլէր . անլէրին պէօյլէ էթմէլէ-
րինէ թէպէննի տէնիլիր : Պէօյլէճէ Յիսուսա
կէլէնլէր Ալլահա էվլատ սայըլըրլար : “Զիրա
սիղ . . . օղուլըգ րուհընը ալտընըգ, քի անըն
իլէ Ապպա, փէտէր տէյիւ նիտա հտէրիղ :” Հէր
շէյէ գատիր Բապպ՝ “Սիղ տախի պանա օղուլ-
լար վէ գըզլար օլաճագսընըգ” տէյիւ պույու-
րուր : Տու՛ատա Ալլահա “Էյ սէմալաթտա օ-
լան փէտէրիմիղ” տէմէյէ միւսա՛ատէ վար տըր :
Օ թէպէննիլիքլէ գապուլ էյլէտիյի էվլատլա-
րը իլէ հագիգի վալիտէյնտէն տահա զիյատէ
մուհապպէթ իլէ մու՛ամէլէ հտէր , թա՛լիմէ-
տէր , պէսլէր , հիմայէ հտէր , ճիւմլէ թէճրի-
պէլէրտէ թէսէլլի վէրիր , թէ՛ տիպ էթմէսին-
տէ մուհապպէթ կէօսթէրիր : “Էյէր թէ՛ տիպէ
թէհամմիւլ հտէրսէնիղ, Ալլահ սիղէ օղուլ

լարա կիպի մու՛սմէլէ էտէր . զիրա Բապպ սէվտիյինի թէ՛ տիպ էտէր : ” Խասթալըդ , ֆադր վէ ճիւմլէ միւզայադալարըմը Ալլահն թաղ տիրի իւզրէ պիզիմ ֆա՛խտէմիզ իչլւն օլուր : “ Պիր փէտէրին քէնտի էվլատընա թէրահհիւմ էյլէտիյի միսիլլիւ Բապպ քէնտինաէն գօր գանլարա թէրահհիւմ էտէր : ” “ Վալիտէնին էվլատընը թէսէլլի էթտիյի կիպի անլէրի թէ սէլլի էտէճէյիմ : ” “ Ալլահը սէվէնլէրին խայրընա ճիւմլէ շէյլէրին պէրապէր իշլէտիյինի պիլիրիզ : ” Հէր միւշքիլաթ վէ մուխաթարատա անլէրին փէտէրի քէնտիլէրին եանընտա տըր : “ Գօրգմա , զիրա պէն սէնի ֆիտիյէ իլէ խէլաս էյլէտիմ , իսմին իլէ չաղըրտըմ , սէն պէնիմ սին . սէն սուլարտան կէչտիյինտէ պէն սէնին իլէ օլաճաղըմ , վէ ըրմագլարտան կէչտիյինտէ սէնի իսթիլա էթմէյէճէքլէր : ” “ Սէնի ասլա թէրք էթմէյէճէյիմ վէ սէնի ասլա ունութ մայաճաղըմ : ” Ալլահն էվլատլարը ճիւմլէ իհթիյաճլարընը քէնտի փէտէրլէրինէ սէօյլէյէ պիլիրլէր . օ անլէրին ֆէրեատընը տա՛խմա իշիտիր վէ անլէրէ նի՛մէթլէր իհսան էյլէմէյէ տա՛խմա հաղըր տըր : Ա՛հ , Ալլահա էվլատ օլմագլըդ նէ պէօյիւք պիր սա՛ատէթ տիր . Ալլահ պէնիմ միւշվիդ փէտէրիմ տիր . պէնի սէվէր , էսիրկէր , շէրրաէն ասլա գօրգմամ , շէրիր ըուհլար վէ ինսանլար պանա պիր զիյան վէրէմէզլէր . Ալլահ մէլճամ տըր , օ էպէտի

տիր , թեղայիւր էթմէզ , եօրուլմազ , թէրք
էթմէզ . պու իթիգատտա պուլունմազ պիղիմ
իչիւն նէ պէօյիւք սա'ատէթ տիր : 0 «Սէնի
էպէտի պիր մուհապպէթ իլէ սէվաիմ» տէ-
յօր : Պու տիւնեատա պէնիմ իլէ օլաճազ ,
պանա եազըն օլաճազ , վէ ախրէթտէ պէնի
սա'ատէթ եէրի օլան սէմալաթա ալաճազ , վէ
պիր փէտէր միսիլլիւ պիզէ միրաս վէրիւր , վէ
օլ միրաս զէմինի միրաս կիպի օլմայրպ , ապա
զալալ պուլմազ , լէքէսիլ վէ սօլմազ պիր մի-
րաս տըր :

Էյ տօսթըմ , Ալլահա էվլատ օլմազ իսթէ՞ր
մի սին . էյէր Յիսուսա կէլիւր իսէն Ալլահա
էվլատ օլա պիլիւրսին : «Չիւնքի Յիսուսըն իս-
մինէ իման էտէնլէրէ էվլատ Ալլահ օլմազլը-
ղա սէլահիյէթ վէրտի :» Մէզ . 94 : Եուհ . 1 .
12 , 13 : Բօմ . 8 . 14—17 : 2 Գօր . 6 . 17 , 18 :
'իպր . 12 . 5—12 : 1 Եուհ . 3 . 1 , 2 :

ՍԱ՝ԱՏԵԹ Ի ԷՊԷՏԻՅԵՅԵ ՆԱ՝ԻԼ ՕԼԱՊԻԼՄԷՔ ԻԶԻԻՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Շէրիւլէրէ միւճազաթ եէրի օլմազ իչիւն
պիր մէքեան պուլունտըղը կիպի , Յիսուսա կէ-
լէնլէրէ սա'ատէթ եէրի օլմազ իչիւն տալի
սէմալաթ վար տըր : Ալլահ կիւնահքեարլարա
օլան 'ազիմ մուհապպէթինտէն նաշի քէնտի
Օղլընը ատէմլէրի սալթ ճէհէննէմտէն դուր-

Թարմագ իշխն տէյիլ, անճագ անլէրի քէնտի
 իլէ մէս'ուտ վէ մէսրուր գըլմագ իշխն իրսալ
 էյլէտի: Միւ"մին վէֆաթ էթտիյինտէ վիւ-
 ճիւտիւ չիւրիւր իսէ տէ, բուհը Յիսուս իլէ
 պէրապէր պուլունուր: Սէմավաթ հագգընտա
 ֆիթապ ը Շէրիֆին վէրտիյի իզահաթ նէ" գա-
 տար մէսէրրէթպախշ տըր. օրատա խասթա-
 լըգ, մէվթ, էնտիշէ, դօրգու, իզթիրապ,
 ֆագըր, միւղայագա վէ մէշագգաթ եօգ տըր:
 Մէզարտան գըյամ էտէն վիւճիւտ արթըգ
 "ֆէսատ պուլմագ," վէ ասլա զահմէթ վէ աճը
 տույմաղ: Օրատա էպէտի կէնճիք օլտըղը ճի-
 հէթլէ իխթիյարլանըպ զա'իֆլէնմէք օլմայա-
 ճագ, վէ էօլիւմ սէվկիւլիւլէրիմիզի պիզտէն
 այըրմայաճագ, չիւնքի էօլիւմ քէնտիսի էօ-
 լէճէք: Պունտան մա'տա էն էյիսի շու տըր քի
 օրատա արթըգ կիւնահ օլմայաճագ, հէմ տէ
 ճիւմլէ գալպլէր Ալլահա վէ եէքտիկէրլէրինէ
 մուհապպէթ իլէ տօլու օլաճագ. վէ օրատա
 Ալլահըն հուզուրը պուլունմաղլա հէր թա-
 րաֆտա մէսէրրէթ վէ ճիւմլէ բէֆիզլէր արա-
 սընտա հիւսն ի բէֆագաթ վար տըր: Նէշմիշ
 'սսըլարըն էյի ստէմլէրի, վէ փէյղամպէրլէր, վէ
 բէսուլլէր, վէ շէհիալէր օրատա տըրլար. օրա-
 տա մէլա"իքէ վէ պաշ մէլա"իքէ իլէ միւլագաթ
 էտէճէյիզ. վէ խուսուսա էֆէնտիմիզին հու-
 զուրըյլէ միւշէրբէֆ օլուպ տա"իմա շէրէֆ ի
 միւլագաթընա նա"իլ օլաճագըղ: Զիյնէթ ու

նէֆասէթի պէյան զըմնընտա, սէմավաթ՝ սօ-
 դաղլարը ալթուն իլէ գափլը, սուրընըն թէ-
 մէլի էնվա՛ի զիգըյմէթ թաշլար իլէ միւզէյ-
 յէն, գափուլարը ինճու օլուպ, տէրունինտէ
 հայաթ աղաճը նապիթ, վէ հայաթ սույունըն
 փաք ըրմաղը իլէ սուվարըլան, հէմ տէ եօր-
 ղուն իշիւն րահաթ մէքեանը, վէ փէտէր է-
 վի, վէ սա՛ատէթպախշ օլան շէհիթ՝ տէյիւ-
 թա՛րիֆ օլունմըշ տըր: «Օրայա վասըլ օլան-
 լար շատիւմանի վէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլա-
 ճաղլար, վէ քէտէր վէ ահ ու զարի միւնտէֆի՛
 օլաճագ տըր: Օրատա Բապպըն հուղուընտա
 քէմալ ի սիւրուր վէ Բապպըն սաղընտա տա՛իմ
 իւլ էվգաթ նի՛մէթլէր վար տըր:» Տիւնեանըն
 հէր տիւրլիւ զէվգ ու սէֆասը վէ էն գըյմէթ-
 լի շէյլէրի թէզ կէչէր. սէրվէթ կիտէր, սըհ-
 հէթ պօղուլուր, տօսթլար ղայպ օլուր, վէլհա-
 սըլ հէր շէյ կէլիպ կէչէր. ֆագաթ սէմավա-
 թըն մէսէրրէթի էպէտի վէ սէրմէտի տիր:
 էյ տօսթըմ, պու սէմավաթա սէն տէ վասըլ
 օլա պիլիրսին. Յիսուս գափուտա տուրուր վէ
 կիւնահքեարլարըն պիսուհուլէ տուխուլը ի-
 չիւն գափուլը աշմըշ տըր: Յիսուսա կէլմէզ ի-
 սէն, սէմավաթա կիրէմէզսին. զիրա օ, «Գա-
 փու պէն իմ, էյէր պիր քիմսէ պէնտէն կի-
 րէրսէ խէլաս օլուր» պույուրմըշ տըր, վէ սէնի
 սէմավաթա տա՛վէթ էտէյօր. գուսուըն նէ
 գատար չօգ օլսա պիլէ, Յիսուս վասըլթասըյլէ

օրայա կիրէ պիլիրսին : Պու խէլասըն խապէրի
սանա իրսալ օլունմըշ տըր . էօյլէ իսէ պու
սէմալի սա'ատէթէ նա'իլ օլմագ իշիւն Յի-
սուսա կէլ : Եուն . 14 . 1—6 : 1 Գօր . 15 : 2
Գօր . 4 . 17 , 18 : 5 . 1—14 : Վահ . 21 . 22 :

ՅԻՍՈՒՍ ՔԻՊ ՏԻՐ

Պու փէք միւհիմմ պիր սու"ալ տըր , զիրա
հիշ քիմնէ Յիսուսըն քիմ օլտըղընը պիլմէյէ-
րէք անըն էթտիյի տա'վէթէ իճապէթ էտէ-
մէզ : Իմաի պու սու"ալին ճէվապընա կէլէ-
լիմ :

ՅԻՍՈՒՍ ԱԼԼԱՆ ՏԸՐ

Յիսուս զէմինի թէշրիֆ պույուրմազտան
ազտէմ պիլ ճիւմէ սըֆաթ ք իլահիյէյէ մա-
լիք իտի : Փէտէր Ալլահ օլտըղը կիպի , Յի-
սուս տախի Ալլահ տըր : Պու մէսէլէ 'ազիմ
պիր սըրը իսէ տէ , 'ազիմպիր հագիգաթ տըր .
Քիթապ ք Մուգատտէս սէրահաթէն պու հա-
գիգաթը 'իլան էտէր . Յիսուս "Քէլամ" թէս-
միյէ օլունմըշ տըր . վէ Եունհաննանըն ինճի-
լինտէ պու քէլամ հագընտա "Քէլամ իպ-
թիտատէ մէվճուտ իտի , վէ Քէլամ Ալլահըն
նէզտինտէ իտի , վէ Քէլամ Ալլահ իտի . Հէր
շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի , վէ
վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ

վիճուտէ կէլմէտի” վէ “Բէլամ թէն օլուպ ախամըղտա ոաքին օլտու,” տէնիլմիշ տիր: Գէն տիսի քէնտի հագգընտա “Սպրահամ մէվճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մէվճուտ իմ” տէմիշ վէ “տիւնեա մէվճուտ օլմազտան էվվէլ փէտէրի նէղտինտէ ’իզզէթէ մալիք օլտըղընը” զիբը էթմիշ, վէ “Պէն վէ փէտէր պիր իզ” պույուլմըշ տըր. էվվէթ, օ փէտէրին ճէլալինին զիյասը վէ ճէվհէրինին բէամ ի զաթիսի օլուպ, կէօրիւնմէղ օլան Սլլահըն սուրէթի վէ թէնտէ իզհար օլունան Սլլահ տըր. օ տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ հէման օ տըր: “Ուլուհիյէթին ճէմի’ ի քէմալիյէթի ճէսէտճէ անտէ սաքին տիր:”

Պինա”էն ’ալէյհի Յիսուս Սլլահ տըր. վէ գուտրէթ, ’իլմ վէ գուտսիյէթտէ պերքէմալ տըր. անըն գուտրէթինտէն խարիճ պիր չէյ եօգ տըր. լաեթթէղայյէր տիր, վա’տընտա սատըգ տըր: Իմտի, էյ պիչարէ կիւնահքեար, օլ Զաթ ը ճէլիլ հէման սէնին միւհթաճ պուլունտըղըն խէլասքեար տըր. սէն միւշքիլաթ վէ մուխաթարալարտա սէնի հիմայէյէ գատիր օլան պիր համիյէ միւհթաճ տէյիլ մի սին. պու գուտրէթ Գրիստոստան մա’տա քիմտէ՞ վար տըր: Սլլահըն գատիր օլտըղը հէր չէյէ, օ տա գատիր տիր. անըն զալէպէ տէմէյէճէյի միւշքիլաթ վէ մուխաթարալաթ վէ խասիմ եօգ տըր. սէնին զա’ֆիյէ-

Թինն նէ տէրէճէտէ օլաա, Յիսուսըն գուտրէթ ի
 իլահիյէսի անըն տէֆ'ինէ քեաֆի տիր: Էյ
 կիւնահ.քեար տօսթըմ, սանա օլան տա'վէթ
 պիր ինսան եախօտ պիր մէլէք թարաֆընտան
 տէյիլ տիր, սէնի տա'վէթ էտէն խէլաքեար
 հէր մախլուգտան 'ալի եա'նի ֆիլ հադիգա
 խէլաս էթմէյէ միւգթէտիր Ալլահ տըր: Էյէր
 պու միւթա'ալ խէլաքեարըն գուտրէթինէ
 մալիք օլմայան պիր քիմսէ թարաֆընտան խէ-
 լասա տա'վէթ օլունսա իտիք, գօրգաճագ սէ-
 պէպիմիզ օլուր իտի. լաքին սէմա վէ զէմինին
 խալիգի խէլասըմըղը տէր'իւհտէ էյլէտիյի հալ-
 տէ, արթըգ գօրգաճագ նէ՞ սէպէպիմիզ օլա
 պիլիր: Օ պիզէ հըֆղ ու հիմայէսինի վա'տ
 էթմիշ իքէն, արթըգ քի՞մ պիզէ զարար է-
 տէ պիլիր: «Ալլահ պիզտէն թարաֆա իսէ, 'ա-
 լէյհիմիղէ քի՞մ օլաճագ:» Յիսուսա կէլտիյիմիզ
 հալտէ անըն գուտրէթ ի քեամիլէսի, 'իւմ ի
 'ապիմի, գուտսիյէթ ու մէրհամէթի թարա-
 ֆըմըղտա օլաճագ. պէյլէ պիր խէլաքեարը-
 մըղ օլտըղ ճա, հէլաք օլմայաճաղըղ: «Օ քեամի-
 լէն խէլաս էթմէյէ գատիր տիր:» Եուհ. 1. 1—
 3, 14: 8. 38: 10. 30: 17. 3: Գօլ. 1. 14—20:
 2. 9: 1 Թիւմ. 3. 16: 'իպր. 1. 7. 23—28:
 13. 8:

ՅԻՍՈՒՍ ԻՆՍԱՆ ՏԸՐ

Յիսուսըն Ուլուհիյէթի հագգ օլտըղը կիպի,
 ինսանըղը տախի հագգ տըր: «Ալլահ տիւն»

եայլը պու գատար սէվտի քի՝ քէնտի իպն ի վահիտինի վէրտի։” “Օլ քի Ալլահ սուրէթինտէ պուլունտըղը հալտէ, Ալլահա միւսավի օլմայը շիքեար սայմատը . լաքին քէնտինի խալի էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալարագ ինսան միւշապէհէթինտէ օլտու . վէ չէքլտէ ինսան կիպի պուլունտու։” Անըն հագգընտա փէյղամպէր , “տէրտ սահիպի” վէ քէնտի քէնտինէ “իպն իւլ ինսան” տէմիշ տիր։ Օ պիզիմ նագղ էթտիյիմիզ շէրի՛աթա իթա՛աթ էթմէք վէ միւսթահագգ օլտըղըմըղ միւճագաթը տէր՛իւհտէ էյլէմէք իչին ինսան օլտու։ ինսան ասլա Ալլահը կէօրէմէզ օլտըղընտան , օ թէն օլուպ ինայէթ ու մէրհամէթ իլէ մէմլու օլարագ արամըղտա սաքին օլտու , քի պ զ Ալլահը կէօրմիւշ կիպի օլալըմ . վէ անըն հարէքեաթ ու սիյրէթինի կէօրէրէք Ալլահըն միւրատը՛ալիսի հագգընտա քէսպ ի մա՛լիւմաթ էտէլիմ։ Նասըլ քի Յիսուս “Պէնի կէօրմիւշօլան փէտէրի կէօրմիւշ օլուր ,” տէմիշտիր։ Օ ինսան օլուպ , տիւշար օլտըղըմըղ հէր հալիմիզէ տիւշար օլտու , քի պիզէ հէմտէրտ օլա պիլէճէյինէ էմին օլալըմ։ Իպրանիլէր րէսալէսինտէ “Քէնտիսի թէճրիպէյէ տիւշար օլարագ , էլէմ չէքմիշ օլտըղընտան թէճրիպէ չէքմէքտէ օլանլարա եարտըմ էթմէյէ գատիր տիր։” հէմտէ “Քեահին ի ա՛ղամըմըղ զա՛ֆլարըմըղա հէմտէրտ օլմաղա ղայր ի միւգթէտիր տէյիլտիր ,

անճագ կիւնահտան պէրի օլուպ՝ հէր խուսուստա պիղիմ կիպի թէճրիպէ օլունմըշ տըր .” տէյիւ մուհարրէր տիր :

Էօյլէ իսէ Յիսուսըն սիյրէթ ի միւպարէքէ սինէ ’աթֆ ընաղար էյլէ : Պիր կիւն Նային նամ շէհրին գափուսընտան պիր ճէնաղէ տըշարը կէօթիւրիւլիւր իտի : Էօլիւ տուլ անասընըն պիրիճիք օղլու օլուպ անասը ճէնաղէ իլէ պէրապէր կիտէր վէ աղլար իտի : Իմաի մէրգու մէյի կէօրտիւյիւնտէ , անա թէրահհիւմ էտէն վէ էօլիւյիւ իհեա իլէ վալիտէսինէ թէսլիմ էյլէյէն քիմ տիր . պու մէրհամէթլի վէ գուտրէթլի զաթ Յիսուս տըր : Շու քիւլիւք չօճուգլար միյանէսինտէ տուրուպ անլէրի մուհապպէթ իլէ գուճաղընա ալարագ միւպարէքլէյէն քիմ տիր . պու տախի Յիսուս տըր : Լա՛ղարըն մէզարը իւզէրլինտէ հէմշիրէսինին վէ սա՛իր տօսթլարընըն աղլատըղլարընը կէօրտիւքտէ աղլայան քիմ տիր . պու տա Յիսուս տըր : Ճիւմլէ խասթալար վէ ֆուգարա վէ քէտէրլիլէրին միւրաճա՛աթ էթտիքլէրի վէ անլէրէ շիֆա վէ թէսէլլի վէրէն քիմ տիր . պու տա Յիսուս տըր : Շիմաի տախի Յիսուս հէման էօյլէճէ մուհապպէթլի, հալիմ, րահիմ վէքէրիմ պիր զաթ տըր . անտէն գօրգմաղա հիչ պիր սէպէպին եօգ տըր : Օ ինսան տըր . սէնին պիրատէրին տիր . սանա “Պանա կէլ,” տէյէն օ տըր : Էյ միւճրիմ, անըն տա՛վէթինի գապուլ էյլէ ,

օ գատիր Ալլահ օլուպ սէնի խէլաս էթմէյէ
 գատիր տիր : Պունունլա պէրապէր օ տէրտ
 սահիպի վէ էլէմէ տիւշար օլանլար իլէ հէմ
 տէրտ տիր . օ սէնին զա'ֆ ու խավֆընը պիլիպ,
 սանա՝ «գօրգմա» տէյօր , քէմալ ի շէվգաթ ի-
 վէ սանա նազար էտիպ՝ «Պանա կէլ, պանա կէլ»
 տէմէքտէ տիր : Պէօյլէ մուհապպէթլի պիր
 սոսթըն տա'վէթինի խօր կէօրմէ , անը իսթի-
 մա՝ էյլէ : Գալպին անըն քէմալ ի շէֆգէթին-
 տէն միւթէ"էսսիր օլսուն . անըն վա'տլարընա
 'իթիմատ էյլէ : Պիլա թէ"էխսիր Յիսուսա
 կէլ . սէնին խէլասքեարըն կիպի անա կիւվէն ,
 վէ փատիշահըն կիպի անա իթա'աթ էյլէ , վէ
 օ սանա «գարնտաշտան զիյատէ սատըզ տօսթ»
 օլաճադ : իշա' . 53 : Մաթ . 26 : 27 : Լուպ . 7 .
 11—15 : Եուհ . 3 . 16 , 17 : 14 . 9 : Ֆիլի . 2 .
 5—11 : 'իպր . 2 . 17 , 18 :

ՅԻՍՈՒՍ ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐԼԱՐԸՆ

ԽԷԼԱՍՔԵԱՐԸ ՏԸՐ

« Պու քէլամ սատըզ վէ հէր վէճհլէ գա-
 պուլէ շայան տըր , քի Գրիստոս Յիսուս տիւն-
 եայա կիւնահքեարլարը խէլաս էթմէք իշին
 կէլտի : » «Ալլահ Յիսուսը՝ ըէ"իս վէ խէլասքեար
 էյլէմիշտիր : » Օ ատէմլէրէ խէլասքեար օլմադ
 իշին տիւնեայա կէլտի : Իմտի օ պիղէ նէ՝ սու-
 ըէթլէ խէլասքեար օլուր : Պիղիմ եէրիմիզտէ
 միւսթահազգ օլարղըմըզ միւճաղաթը քէնտիսի

չէքմէսիյլէ : Պիզ շէրի'աթ ը իլահիյէյի պիւս
պիւթիւն նագղ էյլէմիշ իտիք , օ թէմամիյլէ
իճրա էյլէտի : «Մուգատտէս վէ սուչսուզ վէ
լէքէսիզ վէ կիւնահ.քեարլարտան միւթէֆէր-
րիզ իտի :» Պիզ կիւնահլարըմըզ սէպէպինտէն
էօլիւմէ միւսթահագգ իտիք . զիրա «կիւնահ-
իշլէյէն ճան քէնտիսի էօլէճէք տիր ,» տէյիւ
մուհարրէր տիր . լաքին պիզիմ իշիւն Յիսուս
էօլտիւ : «Օ քէնտիսինի ճիւմէնին եօլունա-
ֆիտիյէ վէրտի :» Պիզ լա'նէթ թահթընտա ի-
տիք . զիրա «Շէրի'աթ քիթապընտա պիւճիւմ-
լէ մուհարրէր օլան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ
հէր տէվլամ էթմէյէն քիմնէ մէլ'ուն օլուն»
տէյիւ մուհարրէր տիր : Լաքին «Գրիստոս պի-
զիմ իշիւն մէլ'ուն օլուպ' պիզի շէրի'աթըն
լա'նէթինտէն խէլաս էյլէտի . տարպ օլունտու ,
սէլամէթիմիզ իշիւն թէ'տիպ օլունտու , վէ
անըն պէրէլէրիյլէ պիզ շիֆա պուլտուգ :»
«Քէնտիսի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմը-
զը ազաճ իւզէրինտէ եիւքլէնտի :» Իշթէ անըն
ինսան օլմասընտան , վէ ատէմլէր 'ինտինտէ հա-
գիր վէ մէրտուտ օլուպ տէրտ սահիպի վէ է-
լէմէ տիւչար օլմասընտան մագսէտ պու իտի :
«Օ էլէմլէրիմիզի գալտըրտը :» Իշթէ թէճրի-
պէյէ տիւչար օլմասընտան , վէ Գէթսէմանիտէ
ահ չէքմէսինտէն , վէ իրի գան տամլալարը կի-
պի թէր տէօքմէսինտէն , վէ տէօյիւմէսինտէն ,
վէ եիւզիւնէ թիւքրիւմէսինտէն , վէ պաշընա

տիքէնտէն թաճ դօնուլմասընտան, վէ սալպ
 օլունմասընտան մագսէտ պու իտի: “Օ քէն-
 տիսինի ճիւմլէմիզին եօլունա ֆիտիյէ էյլէտի:”
 Պիզ էսիր իտիք, “Օ քէնտի գանը իլէ պիզի
 աղատ էյլէտի.” գաթլ ու ի’տամա հիւքմ’ օ-
 լունմըշ մահպուսլար իտիք, լաքին Յիսուս ֆէ-
 տէրինին թախթընը թէրքլէ կէլիպ եանըմըզ-
 տա տուրտու, վէ “Պունլարըն ա’ֆիլ օլու-
 նուպ՝ էպէտէն եաշամալարը իշին պէն էօ-
 լիւրիւմ” տէտի: Շիմտի իսէ քէնտի ճէլիլ
 թախթընա րիւճ’աթ էթմիշ օլուպ պիզի վի-
 գայէ իշին պէրհայաթ աըր. պիզի կէօզէ-
 տիր, պիզէ քէնտի բուհու վէ քէլամը իլէ սէօյ-
 լէր, տու’ալարըմըզը տինկէր, պիզիմ իշին
 շէֆա’աթ էտէր, զա’ֆիյէթիմիզտէ պիզէ իմ-
 տատ էտէր, վէ “պիզիմ իշին շէֆա’աթ էթ-
 մէյէ տա”իմա պէրհայաթ աըր:” Պէօյլէճէ պի-
 զի հէմ հայաթը հէմ մէմաթը վասըթասըյէ
 խէլաս էյլէտի: Օ ճիւմլէ պօրճլարըմըզը թէ-
 տիյէ էյլէտի, վէ հէր իհթիյաճըմըզտա պիզէ
 եարտըմ էթմէյէ հազըր աըր: Օ քէնտինէ
 թէվլէքքիւլ էտէնլէրի էօլիւմ տիքէնինտէն վէ
 բուզ ի ճէզա հիւքմիւնտէն խէլաս էտէր: Հա-
 քիմին հուզըրընտա միւճրիմ օլարագ տուր-
 տուզըմըզ գէման, “պիզիմ իշին էօլէն Յիսու-
 սա կիւվէնտիյիմիզ” թէպէյլին էտինճէ, տէր-
 հալ թէպրիյէ օլունմըշ, ’աֆիլ օլմուշ, խէլաս
 պուլմուշ՝ տէյիւ իլան օլունաճաղըզ: էյ տօս-

Թըմ, օ սանա «Էյ պիչարէ կիւնահքեար, ճէ-
հէննէմէ կիթմէք մուխաթարասընտա սըն. լա-
քին պէն սանա գանըմ իլէ իշթիրա օլունմըշ
պիր մաղֆիրէթնամէ կէթիրտիմ. սէնին իշիւն
էօլտիւմ, սէնի գուրթարմաղա գատիր իմ.
պանա կէլ» տէյօր : իշա'. 53 : Ա'մալ. 10. 34-43 :
13. 16-41 : Բօմ. 5 : Ղալ. 3. 13 : 1 թիմ. 1. 15 :
'Իսլը . 9. 11-28 : 1 Պետ . 1. 18, 19 : 2. 24 :

ՅԻՍՈՒՍՏԱՆ ՂԱՅՐԻ ԽԷԼԱՍՏԻՆԱՐ ԵՕԴ ՏՆՐ

Յիսուս «Թարիդ . . պէն իմ. պէն վասըթա օլ-
մատըգճա , փէտէրէ քիմնէ կէլէմէզ» տէտի :
Պիղ անճադ Յիսուսա կէլմէք իլէ Ալլահըն
'աֆիլընա մաղհար օլա պիլիրիդ. Ալլահ 'աֆիլ
ու մաղֆիրէթ խաղինէսինի ֆրիստոսա թէսլիմ
էթմիշ տիր , Յիսուսա կէլմէյէնէրին օ խաղի-
նէտէն հիսսէլէրի օլամազ : Յիսուսա կիթմէք-
տէն իճթինապ էտէն պա'ղը քիմնէլէր վար
աըր քի Ալլահըն մէրհամէթինէ իւմիտ էտէր-
լէր . լաքին Յիսուստան իճթինապ էթմէք. Ալ-
լահտան իճթինապ էթմէք տիր : Ալլահ պու
մաղուլէ քիմնէլէրէ զաղապնաք պիր հաքիմ
վէ «թէլէֆ էտէն տիթէշ» օլաճադ : Իսայր 'ամէլ-
լէրիմիդ պիղի գուրթարամաղ. էն էյի 'ամէլ-
լէրիմիդ նազըս աըր , վէ նազըս օլմաղսալար
պիլէ էվվէլճէ իշլէտիյիմիդ կիւնահլարա քէ-
ֆարէթ օլամաղլար : Փավլօս րէսուլ «Անըն
հուզուրընաա 'ամալ ը շէրի'աթ իլէ հիշ պիր

պէշէր թէպրիր օլունմազ” տէր : Էյէր քէնտի
 ’ամէլէրիմիզ իլէ սէմալաթա կիլէ պիլսէ իւ-
 տիք , Գրիստոսըն էօլմէսինէ նէ⁶ լիւզում վար
 իտի : Խէլաս իչիւն նէ ա’մալ ը հասէնէյէ ,
 նէ ախլագ ը համիտէյէ , նէ իսթիգամէթ վէ
 խայրիսահլըղա , խիւլասա ցիսուսըն սալահ վէ
 էօլիւմինտէն մա’տա հիչ պիր շէյէ կիւվէնմէ :
 Պա’ղըլար վաֆթիզ օլտըզլարը , Բապպընագչամ
 թա’ամընա հիսսէտար օլտըզլարը , Գիթապ ը
 Շէրիֆի օգուտըզլարը , Կիրակիյի հըֆզ էթ-
 տիքլէրի վէ քիլիսէյէ կիթաիքլէրի իչիւն խէ-
 լաս օլաճագլարընը մէ”մուլ էտէրլէր . պունուն
 ճիւմէսինի իճրա էթմիչ , Փագաթ ցիսուսա
 կէլմէմիչ օլան պինլէրճէ ատէմլէր խէլաս տէ-
 յիլ , անճագ հէլաք օլտուլար : Եօգ , Եօգ , աչա’ի
 Բապպանի , սա”իր ային ու ’ատէթլէր իճրասը
 վէ իման իզրարը Եախօտ քիլիսա սէնի խէլաս
 էտէմէզլէր , անճագ խէլասընա ցիսուս գատիր
 տիր : Պա’ղըլար ըահիպլէրէ կիւվէնիրլէր . զա-
 վալլըլար , պիլմէզլէր քի հէր պիր ըահիպ տա-
 խի քէնտիլէր կիպի պիր խէլասքեսարա միւհ-
 թամ տըր . ըահիպ քէնտի ճանընը գուր-
 թարամատըղը հալտէ պաշգասընըն ճանընը
 նա’սըլ գուրթարա պիլիր . անճագ ցիսուս մաղ-
 ֆիրէթ պախշ էտէ պիլիր , անճագ անըն գա-
 նը պիլի հէր կիւնահտան թաթհիր էտէր :
 Պա’ղըլար մուգաստէսլէրէ , մէլա’իքէյէ վէ
 պիքիր Մերեհմէ տու’ա էտէրլէր . Փագաթ

անլերին տու'այլ իշխտէ պիլէճէքլէրինի քիմ
 թաստիդ էտէ պիլիր . իշխթսէլէր պիլէ ճա-
 նըմըզը խէլաս էթմէյէ դատի՛ր մի տիրլէր :
 'Աղիզ ֆիթսայ սէրահաթէն «Ալլահ վէ ինսան
 պէյնինտէ պիր Միյանճը վար . պու տախի ին-
 սան օլան ֆրիստոս Յիսուս տըր» տէյօր : «վէ
 ղայրի պիր զաթտա խէլաս եօգ տըր քի անըն
 իլէ խէլաս պուլալըմ . չիւնքի թահթ էս սէ-
 մատա պէյն էննաս վէրիլէն պաշգա պիր իոմ
 եօգ տըր . քի՛ անըն իլէ խէլաս պուլա պիլէլիմ»
 տէր : Էօյլէ իսէ պիր քիմսէյէ միւրաճա'աթ
 էթմէ , անճագ Յիսուսա կիւլէն . օ մէրհամէթ
 թախթընա ճալիս օլուպ ճիւմլէ կիւնահքեար-
 լարը պիլա թէ"էխիւր քէնտինէ թէգարրուպ
 էթմէյէ տա'վէթ էտէր . օ տա"իմա 'աֆվ էթ-
 մէյէ դատիր տիր : Էօյլէ իսէ , էյ կիւնահքեար
 տօսթըմ , Յիսուստան ղայրի պիր զաթտա խէ-
 լաս եօգ իքէն , նի՛չիւն պաշգալարա միւրա-
 ճա'աթ էտէրսին . սէնի անա թագտիմ էթ-
 մէք իչիւն քիմսէյէ միւհթաճ տէյիլ սին , հեր
 քէս տավէթլի տիր , զէնկին վէ ֆագիր , սիյահ
 վէ պէյազ , ճահիլ վէ ա'լիմ ճիւմլէսի ալէսսէ-
 վլիյէ մէսէրրէթլէ դապուլ օլունաճաղլար . խէ-
 լաս իչիւն ղայրիլիլ էթվէճճիւհ էտէր իսէն ,
 կիւնահ էտէրսին : «էյ քեաֆֆէ ի միւմթէհա ի
 ղէմին , պանա թէվէճճիւհ էտինիզ , վէ խէլաս
 պուլուրսընըզ . ղիրա Ալլահ պէն իմ վէ ղոյ-
 ըի եօգ տըր :» Սէն եալընըզ Յիսուսա իթի-

մատ էթ , չիւնքի եալընըղ օ խէլաս էտէ
պիլիր : Ս'մալ. 4 . 8—12 : րօմ. 3 . 20—28 :
ղալ. 2 . 16 : Ֆիլի . 3 . 9 : 1 Թիմ . 2 . 5 , 6 :

ՅԻՍՈՒՍ ՄՈՒՀԱՊՊԵԹԼԻ

ՊԻՐ ԽԷԼԱՍՔԵԱՐ ՏԸՐ

Պու խոսուստա Յիսուսըն , քէնտի քէլամը-
նը տինկէյէլիմ , “Պիր ատէմին քէնտի տօսթ-
լարընըն եօլընա ճանընը ֆէտա էթմէսինտէն
զիյատէ պիր քիմսէտէ մուհապպէթ եօդ տըր .”
պույուրմուշ տըր : Էֆէնտիմիղ մուգատտէս
սէմաւաթը թէրք էտիպ պու մասիյէթ եէրի
օլան տիւնեայա նի՛չիւն կէլտի . չէյթանլարըն
թէճրիպէսինէ օղրամագ իչիւն մէլա”իքէնին
թէմճիտինի նի՛չիւն պրադտը . տար աղաճընտա
կէրիլմէք իպքէնճէսինի չէքմէք իչիւն թանթը
ճէլալընը նի՛չիւն թէրք էթտի : Մուհապպէթ
իչիւն , անճագ մուհապպէթ իչիւն , վէ պու մու-
հապպէթ տօսթլարը հագդընտա տէյիլ , ան-
ճագ տիւշմէնլէրի հագդընտա տըր : “ Պիղ
տահա կիւնահքեարլար իքէն Քրիստոս պիղիմ
իչիւն ֆէտա ի ճան էթտի :” Տիւնեատա իքէն
տախի քէնտի մուհապպէթինի պիր չօդ ճի-
հէթլէ աշիքեար էյլէտի , ֆաքիր վէ տէրտմէնտ
խասթալարա շիֆա վէրէրէք , վէ հիչ պիր քիմ-
սէտէն եիւղ չէվիլմէյէրէք , ումումա էյիլիք էթ-
մէք իչիւն կէզէրէք “կիւնահքեարլարըն տօս-

թու” օլտրդընը կէօսթէրտի։ Եւրուշալիմին կիւ-
 նահլարընը վէ թէգարրուպ էյլէմէքատէ օլան
 ֆէլաքէթլէրինի տիւշիւնտիւլիւնտէ աղլատը .
 էօլիւմ սա’աթընտա եանընտա օլան խըրսըղա
 նէ՝ գատար միւրիւվլէթլէ սէօյլէտի , վէ քէն-
 տինի սալպ էյլէյէնլէր իշիւն “էյ ֆէտէր , ան-
 լէրի ’աֆվ էյլէ , զիրա նէ եաւիտըղլարընը
 պիլմէղլէր” տէյէրէք հարարէթլէ տու’ա էյ-
 լէտի : Օ քէնտինի խէլաս էթմէք իշիւն պիր
 ալայ մէլա”իքէ ճէլպինէ միւգթտիր իտի . լա-
 քին օ վէֆաթ էթմէսէ իտի պիղ գուրթու-
 լամաղ իտիք . պինա”էն ’ալէյս պիղի սէվտիյի
 իշիւն խէլասըմըղ եօլընտա տէրտու էլէմին էն
 աճը գատէհինի իշմէյէ բաղի օլտու : Գըյամ
 էթտիքսէն սօնկրա տախի , տա”իմա անըն կիւ-
 նահլքեարլար հագգընտա օլան մուհապպէթի
 պէր գարար տըր : Պիղէ օլան մուհապպէթին
 տէն նաշի , պիղիմ իշիւն շէֆա’աթ էտէր ,
 պիղէ մէրհամէթ էտէր , պիղէ իմտատ էթմէք
 իշիւն րուհ իւլ Գուտսը իրսալ էտէր , օ սէնի
 սէվէր , սէնին իշիւն էօլտիւ : Սէնի քէնտինէ
 կէլմէյէ տա’վէթ էտէր . սէն անտէն իճթինապ
 էյլէտին իսէ տէ , օ շիմտիյէտէք մուհապպէթլէ
 սէնի հըֆղ էյլէմիշ տիր . օ մուհապպէթինտէն
 նաշի սէնին կիւնահլարընտ թէհամիւլ էթմիշ
 օլուպ , սէնի քէնտի գանը իլէ իշթիրա էթտիյի
 ղուֆրանը գապուլ էթմէյէ պու տաղիղ էտէ
 տա’վէթ էտէր : Սէնի մահպէստէն խէլաս

էթմէք իշխն հէր շէյինի ֆէտա էտէն, եախօտ սէնին հայաթըն իշխն ֆէտա ի ճան էտէն պիր տօսթա նամքէօրանէ մու'ամէլէ էտէ պիլի'ր մի սին. Յիսուս իսէ սէնի'ազապ ը էպէտիտէն գուր թարմագ վէ սէմատա էպէտէն մէս'ուտ գըլմագ իշխն վէֆաթ էյլէտի վէ սանա կէլիպ եարալա ըընը կէօաթ էրէրէք “էյ կիւնահքեար, պագ սէնի նասըլ սէվտիմ. հալա տա սէվիյօրըմ. պանա կէլքի' սէնի կիւնահտան վէ ճէհէննէմտէն խէլաս էտէյիմ” տէր : Օլմայա քի պէօյլէ շէֆիգ պիր թէլասքեարը րէտտ էտէսին . պու'ազիմ մուհապպէթի խօր կէօրմէ . արթըգ պէօյլէ պիր թէլասքեար պուլամազսըն . անա ի'թիմատ էյլէ . անը սէվ, վէ տա'իմա անը մէրհամէթ ուհիլմ իլէ մէմլու պուլաճագսըն : Օ ճիւմէ միւշ քիլաթ վէ միւզայագալարտա սանա իմատա էտիպ , խէլաս էտէճէք , սէնի էօլիւմին տիքէնինտէն ազատ վէ սէմավաթտա սա'ատէթ ի էպէտիյէյէ նա'իլ գըլաճագ : Պու մուհապպէթլի թէլասքեարա տահա կէլմէ՞ղ մի սին : Լուգ . 19 . 41—44 : 23 . 33—43 : Եուհ . 10 . 1—30 : 15 . 12—15 : Բօմ . 5 . 6—8 : Լ.Փ . 3 . 17—19 :

ՅԻՍՈՒՍ ՀԱՔԻՄԻՄԻԶ ՏԻՐ

“ Գրիստոսըն մահքէմէսինտէ ճիւմէմիդին իհզար օլունմասը լազըմ տըր : ” Տէրտ սահիպի թէքրար կէլաիյինտէ զուլ ճէլալ օլաճագ ,

վէ “ճէմի’ ի միլէլ անըն հուզուրընտա թէճէմ
 միւ’ էտէճէք” տիր : “ իշթէ պուլութլար իլէ
 կէլիյօր , վէ հէր կէօզ վէ անը տէլէնլէր տախի
 անը կէօրէճէք տիր :” Հաքիմին խէլասքետար օլ-
 մասը միւ”մինլէրէ իթմինան վէրիր . զիրա միւ”-
 մինլէր բուզ ի ճէզատա էֆէնտիմիլի թախ-
 թընտա օթուրուր կէօրտիլքլէրինտէ , քէնտի-
 լէրէ խէլասը վա’տ էթտիլինի թէզէքքիւր է-
 տէրէք միւթմէին վէ մէսրուր օլաճազլար . լա-
 քին էֆէնտիմիլի բէտա էթմիլ օլանլար իշիւն
 պու հալ նէ” հէյպէթլի պիր հալ օլուր . իհ-
 մալ իլէ անը կիւճէնտիրմիլ օլանլարա անըն
 բէտա իլէ նազար էթմէսի նէ” միւտհիլ օլա-
 ճագ . շիմտի “պանա կէլ” տէյէն զաթտան օլ
 կիւնտէ “էյ մէլունլար , հուզուրըմտան կիտինիլ”
 քէլամընը իշիթմէք նէ” տէհէթլի օլուր : ճէ-
 զասը գաթլ օլմասը միւհթէմէլ օլան պիր
 միւճրիմի ֆարզ էտէլիմ : Պու միւճրիմէ մահ-
 քէմէյէ կէօթիւրլումէղտէն էվիլէլ փէք մէրհա-
 մէթլի պիր քիմսէ կէլիպ , անըն վուգու’ պուլա-
 ճագ մուհաքէմէտէ գաթլ հիւքմիւնտէն գուր-
 թուրմասը իշիւն հալա փէք չօգ չալըշտըղընը
 պէյան էթտիքտէն սօնկրա , “իսթէր իսէն սէնի
 թէպրիյէ ի զիմմէթէ ետխօտ տանա ի’թա ի
 զուֆրանա միւգթէտիր իմ . պանա քետմիլէն
 էմնիյէթ էյլէ . բէճա էտէրիմ մուհաքէմէտէ
 սէնտէն թարաֆա սէօյլէմէք իշիւն պէնի վէ-
 քիլ էյլէ . սէնտէն չօգ պէտթէր մահպուսլա-

ըը գուրթարմըշըմ, սէնի տէ գուրթարա պի-
լիրիմ. պիր իւճրէթ թալապ էթմէմ. զիրա
պէնի պու իշին իճրասընա անճագ մուհապ,
պէթ իճպար էթմէքտէ տիր. իմտի պրագ քի
սանա եարտըմ էտէ, յիմ” տէր : Լաքին պու էս-
նատէ միւճրիմ կեան քիթապ օգուր, եա
պաշգասը իլէ գօնուշուր, կեան ույույարագ
պու խայրխան տօսթընա հիշ նազար վէ տիգ-
գաթ էթմէզ. խայրխան իսէ թէքրար պէ
թէքրար կէլիր, ֆագաթ միւճրիմ անտէն խօշ-
լանմայըպ, կէօսթէրտիյի թավր ու հարէքէթի
իսէ արթըգ խայրխանըն կէլմէսինի իսթէմէ-
տիյինի պիլտիրիր : Պա’տէհու մուհաքէմէ վագ-
թը կէլիր. միւճրիմ տիվանա ճէլպ օլունուր,
վէ հաքիմէ տիգգաթլէ պագտըղընտա եանը-
նա թէքրար պէ թէքրար կէլիպ ըհտտ էյլէ-
տիյի խայրխան օլարղընը, վէ լաքին պիր վա-
գըթ տօսթլըղընտան իճթինապ էթտիյի զա-
թըն շիմտի քէնտիսինտէն եիւզ չէվիրմիշ, վէ
սէօղիւ տէ, յիշմիշ պիր հաքիմ օլարղընը անկար :
էյ կիւնան, քեար, բուզ ի ճէզատա թախթտա
օթուրաճագ օլան Հաքիմ շիմտի մահպէստէ
սանա կէլիպ խէլապքեարըն օլմաղլըղը թէք-
լիֆ էտէր. վէքիլին օլուպ մուհաքէմէտէ սէնի
խէլաս էտէճէ, յինի վա’տ էտէր. անտէն իճթի-
նապ էյլէմէ, չիւնքի աղ վագըթտան անըն
տիվանընտա տուրաճագ սըն : Հաքիմին օլարղը
զէման անտէն խավֆ էթմէք իսթէմէզ իսէն,

վէքեալէթ իսթէտիյինտէ անա ի'թիմատ էյլէ .
անտէն միւճաղաթ հիւքմիւնիւ իշիթմէք իսթէ-
մէզ իսէն , շիմաի անըն տա'վէթինի գապուլ էյ-
լէ . գալպինէ խօշամէտի իլէ անը գապուլ էյլէ
քի , օ տա սէնի քէնտի մէլէքիւթիւնէ խօշամէտի
իլէ գապուլ էյլէյէ : Մաթ . 25 . 31—46 : 2 Գօր .
5 . 10 : 1 Սէլ . 4 . 16—18 : վահ . 1 . 7 :

ՅԻՍՈՒՍ ՆԷՐԷՏԷ ՏԻՐ

Էյուպ “Գեաշքի անը ներէտէ պուլաճաղը-
մը պիլէ իտիմ , անըն քիւրսիւսիւնէ գատար
կիտէր իտիմ” տէր : Էյ սէֆիլ կիւնահքեար ,
սէն տէ քէնտի խէլաքեարընըն ներէտէ օլ-
տըղընը պիլմէք արղուսընտա՞մը սըն . օ ար-
թըգ ինսան շէքլինտէ օլարագ զէմինտէ պու-
լունմայըպ սէմայա 'ալտէթ էյլէմիշ տիր . անը
օրատա քէնտինէ կէլէնլէրէ հայաթ ը էպէտիյէ
վէրմէք իշիւն պէքլէմէք իւղրէ 'ինայէթ թախ-
թընտա օթուրմըշ պուլուրսըն . ի'թիմալ քի
էօյլէ իսէ փէք ուղագտա իմիշ տէյիւ տիւշիւ-
նիւրսիւն . լաքին հադիգաթ ը հալ պէօյլէ օլ-
մայըպ , անճագ կիւնահքեարլարըն տու'ալարը
'արգ էտիլտիքլէրի տագիգէտէ Էֆէնտիմիզան-
լէրի իշիտիր : Պու խուսուս հէր նէ գատար
անկլաշըմասը միւշքիլ իսէ տէ , եինէ էյի պիլ-
մէլի քի Յիսուս Ալլահ օլտըղը իշիւն եալը-
նըղ սէմալաթտա տէյիլ , եէրտէ պիլէ հա-

ղըր ունաղըր տըր : Բէսուլլարա « տա՛խմ իւլ
 էվգաթ սիղին իլէ իմ » տէսի . օ հալա միյա-
 նէմիղատէ տիր . խասթանըն օտասընտա Յիսուս
 հաղըր տըր . միւշքիլաթ վէ էլէմ իչինտէ պու-
 լունտըղըն վազըթ սանա թէսէլլի վերմէք ի-
 չին եանընտա հաղըր տըր , կիւնահլարընը
 իզրար էթմէք իչին կիզլի օտայա չէքիւմիշ օ-
 լան կիւնահքեարա « Կիւնահլարըն սանա 'ափվ
 օլունտու . սէլամէթ իլէ կիթ » տէմէք ի-
 չին Յիսուս քիլիսէտէ եախօտ օտատա հաղըր
 տըր , 'արղը նիյաղ իչին աղ չօգ քիմսէլէր
 թէճէմմիւլ' էթմիշ օլան եէրլէրտէ Յիսուս պիղ-
 ղաթ պուլունուպ անլէրին արզուլէրինի գա-
 պուլէ հաղըր տըր . զիրա օ « Դքի եա իւշ քիչի
 պէնիմ իամիմ իլէ հէր նէրէտէ ճէմ » օլուրլար
 իսէ , պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ ,
 տէմիշ տիր : Էյ աօսթըմ , օ սանա եաղըն տըր ,
 շիմսի սէն պու սահիֆէլէրի օղուր իքէն , օ
 եանընտա տուրույօր . քէնտինի արամաղա սէ-
 նի տա'վէթ էսիյօր . անը պուլմաղա արզու-
 քէշ իսէն , ուզուն միւտաէթ սէյեահաթ էթ-
 մէք , եախօտ նիյաղըն անըն սէմ'ինէ վասըլ օլ-
 մաղտան ագտէմ ուզուն վազըթ պէքլէմէք
 իզթիղա էթմէղ . օ սանա եանընտա օթուրան
 աօսթընտան տահա եաղըն տըր , չիւնքի օ
 իչէրի կիրմէք իչին գալպինին գափուսընը չա-
 լըյօր . հէր նէրէյէ կիտէր իսէն , օ սանա
 թաղաթիմ էթմէք իչին էլլէրի պէրէքէթլէր

իլէ տօլու օլարադ սէնի թա'գիւպ էտէր . օ
 տա'իմա սանա էյիլիք էթմէք իշիւն կիթտիյին
 եօլընը վէ եաթարղըն եէրի թէֆթիշ էտէր :
 Սապահլայըն եաթարգտան գալգարղընտա օ
 սանա սալահտան պէյադ էլպիսէ վէրմէք ի-
 չիւն տուրույօր , վէ սօֆրայա օթուրտղընտա
 օ սանա ճանընը էօլիւմտէն գուրթարան հա-
 յաթ էքմէյինի թադտիւմ էտիյօր . օ սանա օլ
 դատար եադըն տըր քի քէնտինէ կէլմէք ի-
 չիւն էտէճէյին իլք հարէքէթի կէօրիւր , վէ
 եարտըմ իշիւն էլլէրինի ուղատըր . օ սանա
 օլ դատար եադըն տըր քի թէվպէ էտէրէք
 տէօքտիւլիւն իլք կէօզ եաշլարընը կէօրիւր , վէ
 մաղֆիրէթ իշիւն իլք չէքտիյին ահը իշիտիւր .
 սանա օ դատար եադըն տըր քի , սէն տու'ա
 էթմէվտէն էվվէլ օ իսթիճապէթ էտէճէք , վէ
 սէն տահա սէօյլէր իքէն օ տինկլէյէճէք տիր :
 էյ կիւնահքեար , սէն հէր նէրէտէ իսէն , Յի-
 սուս օրատա տըր . հէր զէմանտէ , հէր մէքեան-
 տէ վէ հէր հալտէ Յիսուսա կէլէ պիլիրսին :
 Մէզ . 139 : Իշա' . 65 . 24 : Մաթ . 18 . 20 : 28 .
 20 : Եուհ . 14 . 18—23 :

ՅԻՍՈՒՍՈ. ԿԷԼՄԷՔ ՆԷ՞ ՏԷՄԷՔ ՏԻՐ

Յիսուսա կէլմէք խուսուսընտա չօդ սէօզ
 սէօյլէնտիյի իշիւն , իհթիմալ քի պիրիսի , “Քը-
 ըիստոսա կէլմէք նէ՞ տէմէք տիր . օ սէմա-

վաթտա տըր , վէ օրայա անա 'արղ ը հալ էթմէք իշիւն նա՛սըլ կիտէ պիլիւրիմ . օ հէր եէրտէ հազըր նազըր տըր տէնիլիր , ամմա պէն անը կէօրէմէտիլիմ հալտէ անա նա՛սըլ կիտէ պիլիւրիմ . էկէր օ պիր վազըթ օլտըղը կիպի շիմսի տէ ճիամէն զէմինտէ պուլունսա իտի , անա կիթմէք իշիւն հէր կիւճլիյիւ չէքէր իտիմ , քեաֆֆէ ի վարիյէթիմի սարֆ իլէ եիւզլէրճէ միլ կիտէր վէ ճիւմէ միւշքիլաթա մուգազմէմէթ էտէրէք , շիֆաեապ օլմագ իսթէյէն խասթալար միսիլլիւ իզտիհամըն արասընտան կէչէր , աեաղընա գափանըր , էթէյինէ սարըլըր վէ 'եա րապպ Յիսուս , պէնի գուրթար . ա'մա եա թօփալ եա ճիւզամը օլաղըմ իշիւն տէյիլ , անճագ կիւնահ.քեար օլուպ կիւնահըմտան խէլաս պուլմագ իշիւն կէլտիմ : նիւնահ 'իլլէթի իլէ գալպիմ խասթա օլմուշ տըր . զազոսպ ուլլահ վէ միւճաղաթ ը էպէտիյէ մուխաթարասընտա իմ . եա րապպ , պէնի գուրթար , եօգսա հէլաք օլուրում' տէր իտիմ . լաքին էյվահ , շիմսի Յիսուս ճիւմէն արամըզտա տէյիլ տիր , պու էճլտէն Յիսուսա կէլմէք նէ տէմէք օլտըղընը անկլամայօրըմ" տէսին : էյ աօպթըմ , պու էտէճէք իտիմ տէտիյին շէյլէրի գալպէն իճրա էյլէ , օլ զէման Յիսուսա կէլմիշ օլուր սըն . անըն աեաղընա գափանըպ էթէյինէ սարըլմագ վէ ա'մա եա թօփալ եա ճիւզամը միւ

սիլլիւ անա ըէճա էթմէքտէն միւրատըն նէ՞
 օլուր իտի . միւրատըն անա քէնտի ինթիյա-
 ճընը պէյան էթմէք օլմա՞ղ մը իտի . ինթիյա-
 ճընը զաթէն օ պիլիր . սէն պու կիպի զահ-
 մէթլէրի չէքմէքսիզին անա հալինի 'արզ էտէ
 պիլիրսին , անը գալպինտէ հազըր էյլէ վէ անը
 կէօրիւր կիպի անա 'արզ ը նիյազ էյլէ . անըն
 էթրաֆընտա 'ազիմ պիր իզտիհամ վար տա
 անլէրի եարըպ կէչէճէքսին կիպի տու'ատա
 արզուքէչ վէ զայրէթլի օլ . ա'մանըն անը կէօր-
 մէյօր իքէն , "Եա՛ Յիսուս իպն ի Տաուու , պանա
 մէրհամէթ էյլէ" տէյիւ նիտա էյլէտիյի միսիլլիւ
 նիտա էյլէ . սէն անըն էյամընտա եռչայան-
 լարտան զիյատէ պիր իմթիյազա նա"իլ սին ,
 անլէր չօգ տէֆ'ա ուզուն եօլճուլուգ էթմէյէ
 մէճպուր օլուպ , պա'ղէն տախի իզտիհամըն
 քէսրէթինտէն անա թէգարրուպ էսէմէղլէր
 իտի . ֆագաթ շիմտի սէն անը եալընըզ պուլ-
 մուշ կիպի հուզուրընա չըգա պիլիրսին . օ հէր
 վադըթ սէսինի իշիտիր , վէ սէն անը կէօրէ-
 մէղ իսէն տէ օ սէնի կէօրիւր , ճիւմլէ էֆ-
 քեարընը պիլիր , վէ ճիւմլէ տէտիքլէրինի ի-
 շիտիր : Յիսուսա կէլմէք՝ գալպէն անա արզու-
 քէչ օլմագ , քէնտի կիւնահլարընը հիսս էթմէք ,
 վէ անըն սէնի դուֆրան վէ խէլասա նա"իլ էթ-
 մէյէ գատիր վէ խահիշկէր օլտըղընա ինան-
 մագ , անտէն իմտաս թալապ էթմէք , վէ է-
 մին պիր տօսթ կիպի անա կիւվէնմէք տէմէք

տիր : Անա կելիպ՝ Պիղի միւսպարէքլէ տէյիւ
 րէճա էյլէտիյիմիդսէ, անըն սիմասընը կէօրմէզ
 վէ սէտասընը իշիթմէզ իսէք տէ, երինէ անը
 տիւնեատա օլտըղը վագըթ նիճէ իսէ, էօյլէ-
 ճէ եանըմըդտա հաղըր տըր կիպի տիւշիւնէ-
 րէք պիղի պէրէքէթլէսին տէյիւ րէճա էթմէք,
 Յիսուսա կէլմէք տիր : Էյ թէվսէքեար կիւ-
 նահքեար, զուֆրան իշիւն հասրէթ չէքմէք,
 վէ “ Էյ Յիսուս, պէնի գուրթար” տէյիւ
 տու՛ա էթմէք, իշթէ Յիսուսա կէլմէք տիր :

ՅԻՍՈՒՍԱ ՏՈՒ՛Ս. ԷԹՄԵՒԼԷ ԿԵԼ

Ան Յիսուսը կէօրէմէզ իսէն տէ, տու՛ա էթ-
 մէքլէ մէրամընը անա սէօյլէյէ պիլիբսին : Ալլա-
 հա տու՛ա էթմէք նէ յաղիմ պիր իմթիյազ տըր,
 վէ պու իմթիյազտան իսթիֆատէ էթմէք պիղէ
 թէնպիհ օլունմըչտըր : “Մուզայազ ա կիւնիւնտէ
 պանա ֆէրեատ էյլէ :” “Ույանըդ տուրուպ
 տու՛ա էյլէյինիզ :” “Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք
 տու՛ա էյլէյինիզ :” Տու՛ա իշիւն ֆասիհ վէ
 պէլիզ իպարէլէր իգթիզա էթմէզ, գալպինին
 արզուսընը պէյան էտէն էն սատէ սէօղլէրին
 քեաֆի տիր . արզուլարըն՝ լիսան իլէ պէյան
 էթմէզտէն էվլէլ տու՛ա տըր : Տու՛ա էթմէք
 իշիւն քիլիսէյէ կիթմէյէ պէքլէմէք հաճէթ
 տէյիւ տիր, հէր մահալստէ տու՛ա էտէ պիլիւ-
 սին : Յիսուս յաճիզ կիւնահքեալարըն տու՛ա
 սընը պէքլէմէքտէ օլուպ՝ անլէրին քեաֆֆէսի-

նի իշխտիր : Գրալ վէ փրէնսէրին հուզուրը
 նա չըգմադ. գօլայ տէյիլ տիր, անլէր իլէ կէօ-
 ըիւշմէք անճագ ազ քիմսէլէր իշիւն վէ պա'ղը
 վագըթլարտա օլա պիլիր . լաքին հէր ատէմ
 հէր մահալտէ վէ հէր վագըթտա 'արղը հալ
 իշիւն Յիսուսա կէլմէյէ մէ"էզուն տըր . ճանըն
 իշիւն լազըմ' օլան հէր շէյ խուսուսընտա, եա'
 նի 'աֆվ, թէճէտալուտ ի գալպ, իման, գուտ-
 սիյէթ վէ թէսէլլի իշիւն տու'ա էյլէ . տու'ա
 լարըն պիհուտէ օլմազ, միւսթէճապ օլաճա-
 ղընա շիւպհէսիզ օլ : Ալլահըն էտէմէյէճէյի
 պա'ղը շէյլէր վար . օ կիւնահ էտէմէզ, վէ
 ֆագիր կիւնահքեարըն տու'ասընը ըէտու է-
 տէմէզ, զիրա "Թալապ էտինիզ վէ սիզէ վէ-
 ըիլէճէք," տէնիլմիշ տիր : "Օ քէնտի վա'տընը
 ինքեար էտէմէզ" էջլէ իսէ Յիսուսա կիթմէյէ
 ճէսարէթլէն, քէնտինի նափաք վէ պիչարէ
 զանն էտիյօր իսէն, գօրգմա, տու'ա էթմէյէ-
 ճէք գատար քէօթիւ տէյիլ սին, անճագ "Եա
 րապպ, պէնի գուրթար հէլաք օլույօրըմ" տէ-
 յէ պիլիր իսէն, տու'ա էտէ պիլիրսին : Տու'ա
 էթմէյի քէնտինէ 'ատէթ էյլէ : Տու'ա էթմէք
 իշիւն եալընը պուլունաճողըն պիր եէր պուլ .
 "տու'ա էթտիյինտէ, խալվէթինէ կիր վէ գա-
 փունը գափա." իշ կիւնլէրի իշէ պաշլամաղտան
 էվլէլ տու'ա էթմէք իշիւն էրքէն գալգ .
 գալպինի խալիգինին հուզուրընտա աչ . նէ
 գատար էանա 'աճիզ վէ փէրիշան օլտըղընը

անա իխպար էյլէ . կիւնահլարընը իգրար էյլէյիպ, 'աֆվ թալապ էթ : Գիթապ ը Շէրէֆի օգու, վէ անըն էմի էթաիյի գուտսիյէթի խալի-
գինտէն թալապ էյլէ . անա “Եա Բապպ, ճա-
հիլ իմ, պէնի թա'լիմ էյլէ . գալպիմ սէրթ
տիր, անը եումշաթ . Բուհ իւլ Գուտսըն իլէ
պէնի թէճտիտ էյլէ . պանա եարտըմ էյլէ,
Յիսուսա կէլէյիմ, անա իման էտէյիմ, անը
սէվէյիմ, վէ անա իթա'աթ էտէյիմ . պէնի կիւ-
նահլարըմտան գուրթարըպ սէմաւաթա լա'իգ
էյլէ” տէյիւ 'արղ ընիյաղ էյլէ : Սէն պիւթիւն
կիւնէն էլզէմ իշինլէ մէշղուլ իքէն պիլէ, գալ-
պինի Սլլահա վէր . պէր տէվամ տու'ա էյլէ,
տու'անըն տէրհալ իսթիճապէթինի կէօրմէզ
իսէն, եինէ թէքրար պէ թէքրար տու'ա էյլէ .
տու'ա էտէն ճան առլազայ' օլմազ : Յիսուսա
“Եա Բապպ, պէն կիւնահլարա մաղֆիրէթ
գըլ” տէյիւ Փէրեատ էտէր իսէն, հէլաք օլ-
մաղսըն : Մէշ . 55 . 17 : 65 . 2 : 102 . 17 : Մաթ .
6 . 5, 6 : Լուգ . 18 . 1—14 : Ա'մալ . 10 . 9 : Ֆիլվ .
4 . 6 : 1 Սէլ . 5 . 17 :

ՃԵՍՍԱՐԷԹԼԷ ՏՈՒ'Ս ԷՏԷՐԷԲ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼ

Պիղիմ կիպի կիւնահլար քիմսէլէր իշին
տու'ա էթմէյէ պիլէ միւսա'ատէ օլունմասը 'ա-
ղիմպիր հիմմէթ տիր : Բէնտի մա'սիյէթ իմիղի վէ

Ալլահըն գուտսիյէթինի տիւշիւնտիւլիւմիդտէ ,
 անա կէլմէքտէն խաւփ էտիպ պիղի բէստ է-
 տէր տէյիւ տիթրէյէճէյիզ . լաքին օ պիղի
 «'ինայէթ թախթընա ճէսարէթլէ թէգար-
 ռուպ» էյլէմէյէ թէշվիզ էտէր : Պու թէշվիզ
 արթըզ խաւփ ու խաշիյէթտէ պուլունմամագ-
 լըզըմըզ իշիւն տէյիւ , անճագ թա'ալանըն
 տու'ամըզը իսթիճապէթ էտէճէյինէ քեամի-
 լէն էմին օլարագ , ճէսարէթլէ կէլմէքլիյիմիզ
 իշիւն տիր : Տու'անըն միւսթէճապ օլմասընա
 տա'իր չօգ միտալլէր վարարըր : Հիզզիյա տու'ա
 էյլէտի , վէ Սանհէրիպին օրատուը թէլէֆ օլ-
 տու : Էլիյա տու'ա էյլէտի , վէ սէմատան զէ-
 պիհէսինին իւզէրինէ աթէշ էնտի : Բէսուլլէր
 տու'ա էյլէտիլէր , վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մէվհի-
 պէլէրինէ նա'իլ օլտուլար : Քիլիսէ տու'ա էյ-
 լէտի , վէ Պետրոս պիր մէլէք եէտիլլէ մահ-
 պէստէն խէլաս օլտու : Պիզ պու տիւնեայա
 մախսուս օլան մաթլուպաթըմըզըն քեաֆֆէ-
 սինի ալմագ իւմիտինտէ պուլունմայալըմ . շիւն-
 քի չօգ տէֆ'ա արզուլատըզըմըզ շէյլէր պիղէ
 միւզիոր օլա պիլիլլէր : Ալլահըն պիղէ էն է-
 յիսինի իհսան էտէճէյինէ ինանմագլէ իզթի-
 ֆա էթմէլի իզ . ֆագաթ ճանըմըզ իշիւն
 ճիւմէ պէրէքեաթը , եա'նի 'աֆիլ , խէլաս վէ
 գուտսիյէթի Ալլահտան տիլէտիյիմիզ հալտէ
 ալաճազըմըզա հիշ շիւպհէմիզ օլմասըն . զիրա
 Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալ-

տէ օ պիղի տինկէր . օ «ճիւմլէնին խէլաս օլմա սընը իսթէր :» Յիսուս «Թալապ էտինիդ սիղէ վէրիլէճէք տիր ,» վէ «Պէնիմ իսմիմ իլէ հէր նէ տիլէրսէնիզ , անը իճրա էտէրիմ» պոյյուր մըշ տըր : Օ պիղիմ իշիւն տու'ա էտէր . էն էյի տու'ալարըմըզ Ալլահըն իսթիմա'սընա լա"իզ տէյիլ իսէ տէ , Յիսուսըն շէֆա'աթը իլէ մագ պուլ օլուր : Փատիշահա պիր 'արզըհալ թագ տիմ էտէճէք օլտան , էյէր սարայտա միւթէ պէր պիր պիլտիյին օլմաղսա , հէր նէ դատար 'արզըհալընը տիգդաթլէ եազմըշ իսէն , եինէ լէքէլի վէ գուսուրլը օլտըզընտա հուղուրա թագտիմ օլունմասընա , վէ թագտիմ օլունտա պիլէ գապուլ օլունաճաղընա տա"իր շիւպհէ էթմէ'ղ մի սին . լաքին էյէր փատիշահըն օղլու կէլիպ «'արզըհալընը պէն թագտիմ , վէ իճրասընը թալապ էտէճէյիմ» տէսէ , շիւպհէն գալը'ր մը : Իշթէ Յիսուսըն պիղէ էյիէտիյի պու գապիլտէն տիր . օ գուսուրլը տու'ալարըմըզ թագտիմ էտիպ « Պէնիմ խաթըրմ իշիւն պու ֆագիր կիւնահքեարը միւպարէքլէ վէ անըն մաթլուպընը իհսան էյլէ» տէյօր : Փէտէր անը տա"իմա տինկէր , օ պիղիմ իշիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա"իմա պէր հայաթ տըր : էյ մէ"յուս վէ միւքէտտէր կիւնահքեար , մէսրուր օլ . սարայտա պիր տօս թուն վար . սէնին 'արզըհալըն փատիշահըն հուղուրընա թագտիմ օլունմաղա շայէսթէ տէյիլ

իսէ տէ , Յիսուս սէնին իշիւն չէֆա'աթ էտէր . վէ անըն չէֆա'աթը տա'իմա մագպուլ օլուր : Սէն քէսպ ի ճէսարէթ իշիւն տահա նէյէ միւհթաճ սըն , հէման 'ինայէթին թախթընա ճէսարէթլէ թէգարրուպ էյլէ : “Մէրհամէթէ նա”իլ օլմագ , վէ վագթընտա իսթիմտա իշիւն 'ինայէթ պուլմագ իւզրէ , 'ինայէթին թախթընա ճէսարէթլէ թէգարրուպ էտէլիմ :” 3 Միւլ . 18. 21—39 : 4 Միւլ . 19 : Մաթ . 7. 7—11 : Եուհ . 14. 13 , 14 : 17 : Ա'մալ . 1. 13 , 14 : 2. 1—4 : 12. 5—17 : 'իպր . 4. 14—16 : 7. 25 : 1 Եուհ . 5. 14 :

ԻՄԱՆ ԻԼԷ ԿԵԼ

'Ահա ը ճէտիտտէ իման հագգընտա “Իման իլէ թէպրիր օլունմագ ,” “իման իլէ խէլաս պուլմագ ,” վէ “Յիսուս Գրիստոսա Իման կէթիրմէքլէ խէլաս օլմագ” մէ"ալինտէ չօգ սէօզլէր վար տըր : Իման՝ ի'թիմատու էմնիյէթ էթմէք տէմէք տիր . մէսէլա , փէք աճըգմըչ օլտըղըն վագըթտա պիր միւրիւվ վէթլի տօսթըն գարանլըգտա սանա պիր եէյէճէք թագտիմ էտէրէք , “Պու էքմէք տիր , եէ ,” տէր իսէ , սէն տախի գարանլըգ սէպէպինտէն կէօրմէզ իքէն չէքինմէյէրէք եէմէյէ պաշլարսան , պու հալտէ օ տօսթընա իման էթմիշ օլտուն , եա'նի անըն

սէօղիւնէ էմնիյէթ էթտին : Եախօտ խասթա
օլտըղըն վազըթ սէնի էյի էտէճէք տէյիւ հէ-
քիւմն պույուրտըղը 'իլաճը եէրսէն , օլ հէ-
քիւմէ իման էթմիշ օլտուն , եա'նի անըն մէ-
հարէթինէ ի'թիմատ էթմիշ օլուրսըն : Յի-
սուս տիւնեայա կիւնահքեարլար իշիւն էօլմէ-
յէ կէլտի . վէ «Պանա իման էյլէ , սէնին իշիւն
զուֆրան ը քեամիլ իշթիրա էյլէտիմ , վէ
ազատ օլաճագսըն . պու ազատըղը ալմագ
իշիւն գանըմը տէօքմէք իգթիզա էթտի , ֆա-
գաթ սէն մէճճանէն անա նա'իլ օլա պիլիրսին :
Սէօղիւմէ իթա'աթ էտիպ հիմայէթիմէ ի'թի-
մատ էտէր իսէն , սէնի էօլիւմտէն վէ ճէհէն-
նէմտէն խէլաս էտէճէյիմ . պու վա'տը իֆայէ
միւզթէտիր իմ : իշթէ էքմէք քի անը հէր
եէյէն էպէտէն եաշայաճագ . իշթէ 'իլաճ քի
օ խասթա ճանընա շիֆա վէրտիքտէն մա'տա
էպէտէն եաշատաճագ . պանա կէլ , պանա ի-
նան վէ խէլաս պուլաճագսըն » տէր : իման
Յիսուսըն սէօղլէրինէ ինանմագ տըր . Յիսուսա
կէլմէք իմանըն էսէրի տիր . օ սէնին իշիւն
վէֆաթ էյլէտի . պու քէյֆիյէթէ ինան , վէ
անըն վէֆաթընտան իսթիֆատէ էտէրսին .
օ սէնին իշիւն պուլունտըղը զընտանըն գա-
փուսընը աշտը , պունա ինան վէ զընտանտան
չըգար սըն . օ սէնին պար ի կիւնահընը քէնաի
իւզէրինէ ալմագ իսթէյօր , պունա ինան վէ
եիւքիւնիւ անա պրագ : Օ ճիւմէ պօրճլարընը

Թէ՛ տիյէ էյլէմիշ տիր , մէսրուր օլ քի օ սէ-
 նին իչիւն խէլաս կէթիլիյօր , վէ “Իսթէտիյին
 հալտէ օլ խէլասսո նա”իլ օլաճադսըն” տէյօր :
 Իմտի սէն միւթէշքքիւր գալպ իլէ օլ խէլա-
 սը գապուլ էյլէ : Թէմսիլտէքի միւսրիֆ էվ-
 լատ կիպի ֆէտէրինին խանէսինտէն փէք ու-
 զաղա կիթմիշ սին . Թիսուս ‘ավտէթին իչիւն
 բուխսաթ ալմըշ տըր , վէ անըն խաթրը իչիւն
 փէտէրին սէնի գապուլ էտէր . պէնի տինկլէ ,
 վէ “Գալղըպ ֆէտէրիմէ վարայըմ” տէ : Սէն
 էհլ ու էվլատընտան սանա էմսիյէթ էթմէլէ-
 րինի իսթէյօրսըն , վէ էմսիյէթ էթմէտիքլէ-
 րինտէ կիւճէնիրսին : Պէյլէճէ , էյ կիւնահ-
 քեար , Թիսուս “Սէնի գուրթարմաղա գատիր
 իմ , հէմ գուրթարմագ իսթէրիմ , պանա կէլ”
 տէտիյինտէ , սէնին էմսիյէթ էթմէնի թալէպ
 էտէր . անը էմսիյէթ էթմէմէքլէ կիւճէնտիր-
 մէ : Սէն քէնտի կիւնահքեարլըղընը պէհանէ
 էտէրէք անա կիտէմէմ տէյէճէք օլուր իսէն ,
 անըն “Պանա հէր կէլէնի խէլաս էթմէյէ գա-
 տիր իմ” տէյիւ պույուրտըղը քէլամը թէք-
 զիպ էթմիշ օլուրսըն . օ հէր էթտիյի վա’տը
 իճրա էտէճէյինէ էմին օլ . անա տէրհալ կիթ .
 վէ “Իման էտէրիմ , եա րապպ , իմանսըղլը-
 ղըմա իմտատ էյլէ . սանա կէլէնի գուրթար-
 մաղա գատիր սին , պէնի տէ գուրթար” տէ :
 Եուհ . 3. 14—18 : Ա’մալ . 16. 30 , 31 : Բօմ .
 5. 1 : Դալը . 11 :

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԻՆԱՀ ՃԻՀԵԹԻՅԼԷ

ՊՈՒԼՈՒՆՏԸՂԸՆ ՀԱՆ ԻԼԷ ԿԷԼ

Ինթիմալ քի «Պէն պու գատար էանա պիր կիւնահ.քեար իքէն, նա՞նըլ Յիսուսա կէլէ պիւլիրիմ. պէնիմ կիպի ֆասիտ վէ ֆասըգ պիր քիմնէյէ անա թէգարրուպ էթմէյէ միւսա՛ա, աէ օլունաճա՞ց մը. տահա միւնասիպ պիր հալէ կէլէնէտէք պէքլէմէլի տէյի՞լ մի իմ» տէրսին : Տօսթըմ, սէնին կիւնահ ճիհէթիյէ պուլուն, տըղըն էն ֆէնա հալին Յիսուսա կէլմէքլիյին իչիւն էն միւնասիպ պիր հալ տըր : Մանի՛ զանն էթտիյին շէյ կէլմէք խուսուսընտա սանա ճէսարէթ վէրէճէք շէյ տիր . զիրա «Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա կիւնահ.քեարլարը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի :» Օ «սալիհլէրի տէյիլ, ֆագաթ կիւնահ.քեարլարը թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ» պույուրույօր : Պու քէլամ, տան ֆիլ հագիգա սալիհլէր վար օլտըղը անլաշըմայըպ, անճագ քէնտիլէրինի սալիհ զանն էտէնլէրին ֆրիստոս թարաֆընտան գապուլ օլունմայաճագլարը անլաշըլըր : Պիղ հագիգի հալիմիզէ անա կիթմէլիյիլ, հագիգի հալիմիզ տախի պու տըր . շէրիա՛թ ը իլահիյէյի նագղ էյլէմիշ իղ . գալպլէրիմիզտէ ֆէսատ պէսլէմիշ իղ . վէ անը իճրա էյլէմիշ իղ, րուհը սէօնաիւրմիւշ վէ Յիսուսըն մուհապէթինի

րէտտ էյլէմիշ իղ. հէր իշիմիղ էքսիք տիր, է-
 յէր պիղ քէնտիմիղի սալին կէօսթէրէրէք Յի-
 սուսա կէլէք, անը իսթիհլա էթմիշ օլուրըզ:
 Զէնկին իմ, վէ մալտար օլտում, վէ պիր շէյէ
 միւհթամ տէյիլ իմ տէյիւ տիւշիւնէճէք եհր-
 տէ, պիշարէ վէ սէֆիլ վէ ֆազիր վէ քէօր վէ
 չըպլադ օլտըղընը պիլէրէք կէլ: Քրիստոս ի-
 րատ էթտիյի թէմսիլաթըն պիրինտէ, քէնտինի
 սատըզ զանն էտիպ ճիւմլէտէն էյի իմ տէ-
 յէրէք Սլլահա շիւքր էտէն պիր ատէմ իլէ,
 պիր տէ կէօղլէրինի սէմայա գալորըմաղա պիլէ
 ճէսարէթի օլմատըղընտան կէօքսիւնիւ տէօ-
 յէրէք “Եա Բապպ, պէն կիւնահ. քեարա մաղ-
 ֆիրէթ էյլէ” տէյէրէք ըէճա էտէն պիր կիւ-
 նահ. քեար զիքր էտիյօր: Խէլաս պուլարադ
 էվինէ ’ավտէթ էտէն, քէնտի հալինի պիլէրէք
 կիւնահընը իգրար էյլէյէն իտի: Իմտի Յի-
 սուստան գապուլ օլունմադ իսթէր իտէք, մէղ-
 քիւր ատէմէ միւզթէտի օլալըմ. վէ պէքլէ-
 մէյէրէք պուլունտըղըմըղ հալ իլէ կէլէլիմ:
 Էվլէթ, պէքլէմէյէլիմ, զիրա ճանլարըմըղ
 կիւնահա պիւսպիւթիւն պուլաշմըշ վէ հէր նէ
 գատար չալըշտադ քէնտի քէնտիմիղլէ անը
 թաթհիր էտէմէյիղ, եալընըղ Քրիստոսըն գա-
 նը պիղի թաթհիր էտէր: Պիղ ասլա քէնտի
 քէնտիմիղի իսլահ էտէմէյիղ. իսլահ օլմադ ի-
 չիւն Յիսուսա կիթմէլի իղ. իւք իշիմիղ Յիսու-
 սա կէլմէք տիր: Էօյլէ իտէ կէլ, էյ պիշարէ

կիննահ.քեար, եավաշ եավաշ կելմէյէ տահա մինասիպ օլուրըմ՝ տէյիւ պաշղա պիր վաղթա պէքլէմէ. պու տաղիդէտէն տահա մինասիպ վէ տահա էյի պիր վաղըթ պուլա պիլիրսին զանն էթմէ. Յիսուս սէնին նէ գատար կիւ նահ.քեար վէ Փասըդ իտիլինի սէնտէն տահա էյի պիլիր. Փագաթ սանա «Պէքլէ» տէմէյիպ, «Կէլ» տէյօր. իմօի կիննահլարընը վէ զա՛աֆընը վէ ֆէսատը գալպինի իգրար էտէրէք Յիսուսա կէլ. կիննահ.քեար հալինտէ Յիսուսա կէլ. օլարըն հալտէ կէլ: Մէլ. 51: Մաթ. 9. 10—13: Լուգ. 18. 9—14: 1 թիմ. 1. 15: Վահ. 3. 17, 18:

ԼԱՊԻՊ ՕԼՏԸՂԸ ՎԷՃՀ ԻԻԶՐԷ

ԿԵԼԷՄԷՄ ՏԷՄԷ

Հէր գանդը պիր կիննահ.քեարը խէլասա լա՛իգ զանն էտէր իսէն, ինճիլին թա՛լիմաթընը եանկըշ անկլամըշ օլուրսըն: Խէլասա պիր միւքեաֆաթ տէյիլ, անճագ պիր մէվհիպէ տիր: Հիշ պիր քիմսէ անա լա՛իգ տէյիլ տիր. հաթթա փավլօս, Պետրոս, Եռհաննա տախի լա՛իգ տէյիլէր իտի. լաքին Յիսուս պիղէ օլ գատար մուհապպէթլի տիր քի, պիլ զիմ կիպի նալա՛իգ քիմսէլէրի քէնտինէ կէլ մէյէ տա՛վէթ էտէր: Պիզիմ ՝ատէմ ի լիյադաթըմըղը օ խէլասա մանի՝ սայմատըղը հալտէ,

պիղ նիջիւն մանի՝ սայալըմ։ Յիսուս սէնին
կիւնահտա զարգ օլմուշ օլտըղընը պիլտիյի ի-
չիւն «Պանա կէլ» տէյօր։ Էօյլէ իսէ լա՛իդ
տէյիլ իմ տէյիւ իճթինապ էթմէքլիյին նէ՛
համադաթ տըր։ Սէնին պու իճթինապըն աճ
օլտըղըմ իչիւն եէյէմէմ, ֆաղիր օլտըղըմ ի-
չիւն եարտըմ իսթէմէմ տէմէք կիպի տիր.
լա՛իդ օլմատըղըն իչիւն սանա «Խօշ կէլաին»
պույուրուր. ֆաղաթ «կէլմէլի իմ, ամմա լա՛իդ
օլտըղը վէճհ իլէ կէլէմէմ» տէյօրսըն. էլին-
տէն կէլտիյի վէճհ իլէ կէլ, Յիսուս սանա՝
«Գօշարագ, եախօս շէօյլէ պէօյլէ եիւրիյերէք
կէլ» տէմէյօր. անճագ սատէճէ «կէլ՝ տէյօր,
հէր նէ թարղաա կէլէ պիլիր իսէն դապուլ
օլունաճագ սըն. սիւրիւնէրէք՝ եուվարլանա-
րագ՝ հէր նէ թարղաա կէլէ պիլիր իսէն հէ-
ման կէլ։ Գիֆայէթ էտէճէք տէրէճէտէ թէվ-
պէքեար տէյիլ իմ տէյօրսըն. քիֆայէթ է-
տէճէք տէրէճէտէ ասլա թէվպէքեար օլա-
մաղսըն, վէ թէվպէն կիւնահլարընա միւսամի
տէրէճէտէ օլմաղ. հէմ տախի խէլասա նա՛իլ
օլմաղլըղըմը թէվպէմիղին տէրէճէ ի քիֆայէ-
տէ օլտըղը իչիւն տէյիլ, ֆաղաթ թէվպէ էթ-
տիյիմիղ հալտէ, անճագ Յիսուսըն էօլիմիւ
իլէ խէլասա պուլաճաղըղ։ Միգտար ը քեաֆի
մուհապպէթիմ եօղ տէյօրսըն. մէլէքիւթ
իւս սէմալաթա կիրմէտիքճէ տէրէճէ ի քի-
ֆայէտէ մուհապպէթին օլամաղ, լաքին պիղ

Ալլահը սեվտիյիմիզ իշիւն տէյիլ, անճագ Ալլահ պիզի սեվտիյի իշիւն խէլաս պուլաճաղըզ: “Քեաֆի իմանըմ եօզ” տէյօրսըն. սահիհ, հէր պիր միւ”մին “Եա Բապպ, իմանըմը արթըլ” տէյէրէք տու’ա էթմէլի տիր. Փաղաթ խէլաս իշիւն Յիսուսա էմնիյէթ էտէր իսէն, պու էմնիյէթին իման տըր. վէ պու իմանըն հէր նէ գատար զա’իֆ օլսա, անա մալիք օլան հէլաք օլմաղ: Փաղաթ “Գալպիմ փէք սէրթ օլուպ էտէճէյիմ տու’ա վէ նիյազլար Ալլահա մագպուլ օլամաղ” տէյօրսըն. էջլէ” մի, սահիր Սիմ’օնը տէրխաթըր էտիպ ճէսարէթլէն, անըն “Գալպի ինտ Ալլահ տօղրու տէյիլ իտի. օ էօտ աճըլըղընտա վէ նահաղ-գլըղըն պէնտինտէ իտի.” լաքին Պետրոս անա “Ալլահա նիյազ էյլէ, օլա քի գալպինին միւլահազասը սանա ’աֆվ օլունա” տէտի: Պետրոսըն պու քէլամը Ալլահա տու’ա էտէր իսէն, կիւնահլարըն ’աֆվ օլունաճագ տէմէք տիր: Սէնին հալըն Սիմ’օնըն հալին տէն պէտթէր տէյիլ տիր, անա պիլէ Յիսուսա կէլմէյէ ճէսարէթ վէրիլտի: Էյ տօսթըմ, գալպի միւնքէսիր իլէ կէլ, վէ շիֆա պուլաճագսըն. լաքին էյէր գալպին միւնքէսիր տէյիլ իսէ, միւնքէսիր օլմասը իշիւն անը Քրիստոսաթէսլիմ էյլէ. էն նիհայէ լա”իգի վէճհ իւզըէ կէլմէյէ միւզթէտիր տէյիլ իսէն, էլինտէն կէլտիյի վէճհ իւզըէ կէլմէյէ ճահտ էյլէ, հէ-

ման կել, վէ Յիսուս սէնի ըէտտ էթմէյէճէք ,
 վէ էտէմէզ : Խա՛. 1. 1—18 : Ա՛մալ. 2. 22 ,
 23 , 36—42 : 3. 13—19 , 26 : 8. 18—23 :
 վահ. 22. 17 :

ՄԻՒՆԹԻԽԱՊԼԱՐՏԱՆ ՏԷՅԻԼ ԻՄ ՏԷՅԻԻ ՏԻԻՇԻՆԻՏԻՊ ԽԱՎՁ ԷԹՄԷ

Պու խուսուստա խավֆ էթմէյէ հիչպիր սէպէ~
 պին եօգ տըր . Ալլահ մը , մէլէ՞ք մի , եախօտ
 ֆիթապ ը Մուգատտէն մի սէնին միւնթէ~
 խապլարտան օլմատըղընը խապէր վէրաի . Ին~
 թիխապ սէնին տէյիլ , Ալլահըն ֆի՛լի տիր .
 Ալլահըն էսրարընա գարըչմա . սէն քէնաի ի~
 չինէ պազ : “Խաֆի օլան շէյլէր Ալլահմըզ
 Բապպա մախսուս տըր , վէ մէքչուֆ գըլընան
 շէյլէր իլ էլ էպէտ պիզիմ վէ օղուլարըմըզ
 իչիւն տիր , քի պու շէրի՛աթըն ճիւմլէ քէլի~
 մաթընը իճրա էտէլիմ :” Խաֆի շէյլէրի պրա~
 գըպ աշիքեար օլանլարա պաղալըմ : Պիզիմ
 պօրճըմըզ Ալլահըն էմրինէ իթա՛աթ էթմէք
 տիր . վէ Ալլահըն էվամիրի միւսէրրահ տըր .
 Ինթիխապ օլունմատըղըն հիչ պիր եէրտէ մու~
 հարրէր տէյիլ տիր . լաքին Յիսուսըն սէնին
 իչիւն էօլիւպ սէնի քէնտինէ տա՛վէթ էթաի~
 յի չօգ եէրտէ մուհարրէր տիր . իմօի պէօյլէ
 Ինթիխապ կիպի Խաֆի շէյլէրի տիւշիւնմէք~
 տէն իսէ , Ալլահըն էվամիրինէ իթա՛աթ էյլէ :
 ֆիթապ ը Մուգատտէն “էթտիյինիզ ՚իսեանլա~

ընն ճիւմէսինի իւզերինիդտէն տէֆ' էտինիզ, վէ գալլինիզի վէ ըուհընըզը թէճախտ էտինիզ. քէօթիւ եօլլարընըդտան ըիւճ'աթ էտինիզ, թէվլէ էտիւ պէշարէթէ իման կէթիւրինիզ: Բապպ Յիսուս Գրիստոսա իման կէթիւր վէ խէլաս պուլաճագ սըն: Թալէպ էտինիզ, սիզէ վէրիլէճէք տիր. արայընըզ, պուլաճագ սընըզ. գափույը չալընըզ վէ սիզէ աչըլաճագ տըր: Ալլահա թէգարրուպ էտինիզ, օլ տախի սիզէ թէգարրուպ էտէճէք տիր: Պանա կէլէնի ապլա տըշարը աթմամ" տէյօր: Ալլահըն կէօս թէրտիյի եօլա կէլիպ տէվլամ էյլէ, վէ խէլաս սըն շիւպհէսիզ տիր: Ֆարզ էտէլիմ քի սէն փէք Փազիր սին, պիր զէնկին ատէմ տախի եալընըզ քէնտինէ մա'լիւմ օլան եիւզ քիշիյէ պիրէր լիրա վէրէճէյինի թէ'ահհիւտ էտէր, պիր տէ հէման հէր պանա իլթիճա էտէնէ վէրէճէյիմ տէր իսէ, սէն օլ միւնթէխապլար տան օլմատըղընը աիւշիւնէրէք "Պէն ազչէ թալէպ էթմէյէճէյիմ" մի^օ տէրսին: Խայր, անճագ "օլ եիւզ քիմսէլէրին իշինտէ օլսամ" օլմասամ" հէր քէս տա'վէթ օլունտըղը իշիւն պէն տէ կիտէճէյիմ" տէրսին. հայաթը էպէտիյէ իշիւն տախի հէման պէօյլէ եափ. 'աճէպա իսմիմ Ալլահըն տէֆթէրինտէ մուգայյէ'ա մի տիր տէյիւ ֆա"իտէսիզ սու"ալլար իլէ քէնտինի ըահաթսըզ էթմէ: Սէն կիւնահ.քեա^օր մը սըն. "էվլէթ." էօյլէ իսէ տա'վէթլի սին.

չիւնքի «Յիսուս կիւնահրեարարը խէլաս էթմէյէ կէլաի .» վէ « օ պիւթիւն տիւնեանն կիւնահրարը իչիւն քէֆարէթ տիր :» Տա՛վէթ 'ու մուսի տիր : «Իսթէյէն հայաթ սույունտան մէճճանէն ալսըն :» Յիսուս «Իսփի հայաթ քիթապընտա մուհարրէր օլանլար կէլսին» տէմէտի , իլլա « Ճիւմէէ Էօրդուն վէ Եիւքլիւլէր կէլին» տէտի . պար ի կիւնահ ալթընտա տէյի՛մի սին . Էօյլէ իսէ կէլ , վէ խէլասըն շիւպհսիզ տիր : Յիսուսա կէլ , վէ իսմին հայաթ քիթապընտա մուհարրէր օլարդընա էմին օլա պիլիր սին : Յիսուսա կէլ , վէ միւնթէխապարտան պիրի կիպի գապուլ օլունաճագսըն . լաքին թէ"էիսիւր էտէր իսէն , հէլաք օլաճագսըն : Թէս . 29 . 29 : Հէզ . 18 . 31 : Եօէլ . 2 . 12 , 13 : Մար . 1 . 15 : 1 Եուհ . 2 . 2 :

ԷՄՆԻՅԷԹԻՄ ԵՕԳ ՏԸՐ ՏԷՄԷ

Սէն «Կիւնահրարմըն 'աֆվ օլունտըղընը հիսս էթմէյօրըմ , պինա"էն 'ալէյհ խէլասըմա շիւպհէլի իմ : Պա'զըլար 'աֆվ օլունտըղըմըզ վազթը պիլիրիզ , վէ պունա տէրունի շահիտիմիզ վար տըր տէրլէր . անլէր սէլլամէթ պուլմուշլար տըր , ֆագաթ պէն պուլմամըշըմ . շիւպհէ վէ գօրդու իչինտէ իմ . հիչ էմնիյէթիմ Էօզ , վէ պինա"էն 'ալէյհ գօրդարըմ քի Յիսուս պէնի ասլա գապուլ էթմէյէ-

ճէք" տէյօրսըն : Տօսթըմ, սէն եէքտիկէրին, տէն ֆարգլը իքի մատտէյի, եա'նի Սլլահա օլան իման, վէ քէնտինին խէլաս պուլահաղընա տա"իր օլան էմնիյէթի պիրի պիրինէ գաւրըշտըրըյօրսըն. սէնին իֆատաթըն էմնիյէթէ տա"իր օլուպ իմանա միւթա'ալլիք տէյիլ տիր : 'Ս.ֆվ վէ սա'ատէթ ի էպէտիյէ հագգընտա էմնիյէթլի օլմագ փէք խօշտըր, լաքին իհթիմալ տըր քի սէնին պէօյլէ էմնիյէթին օլմատըղը հալ տէ եինէ իմանըն օլսուն : իման պիր կիննահ քեարըն ֆիսուսա կէլիպ խէլաս իչին անա ի'թիմատ էթմէսի տիր. էմնիյէթ իսէ խէլաս պուլմուշ օլտըղընա շիւպհէսիզ օլմասը տըր. պուն լար պիրի պիրինտէն փէք ֆարգլը տըրլար : իման խէլաս իչին գաթի'էն լաղըմ տըր, լաքին էմնիյէթ օլմասա պիլէ խէլաս եինէ օլա պիլիւր : Զօգ քիմսէլէր զահիրէն էմնիյէթէ մալիք իսէլէր տէ, իմանլարը օլմատըղընտան էմնիյէթլէրի սահիհ տէյիլ տիր. չօգ քիմսէլէր տախի հագիգի իմանա մալիք օլուպ էմնիյէթ ի քեամիլէլէրի եօգ տըր : Ֆարզ էտէլիմ քի պիլնէտիյին կէմի զարգ օլուպ փարչա փարչա օլմուշ, վէ սէն փարչալարըն պիրիսինէ սարըլըպ տալղալարըն իւզէրինտէ չալգանըյօրսըն. վէ պու սըրատա սանա պաթմասը զայրի միւմքին պիր սուրէթտէ եափըլմըշ պիր հայաթ գայըղը թագտիմ էտէրլէր : Գայըղըն թա"իֆէլէրի տախի էօյլէ մահիր տիրլէր քի անը սահիլ ի սէլամէթէ իսալ էտէճէքլէրի շիւպհէ

սիւղ տիր : Սէնի պու գայրդա տա՛վէթ էտէր-
 լէր , վէ սէն սարըլտըղըն թախթա փարչասընը
 ազ վագըթաան էլաէն պրագմայա մէճպուր
 օլաճաղընը պիլիրսին : Պու գայրդլա սէլամէթ
 իւզըէ սահլիէ եէթիշէճէլինէ ինանըպ իշինէ
 կիրէրսին , Փագաթ մուհիպ տալլալար անը
 սարսըպ պաթաճագ կիպի կէօրիւնախլիւնտէն
 գըյըյա եէթիշէնէ գատար գօրգու իշինտէ
 գալըր սըն : իշթէ գայրդա կիրմէքլիլին իման-
 տան իտի , վէ անտէ աիւշար օլտըղըն գօրգու
 էմնիյէթսիզլիքտէն իտի . լաքին սէն հէր նէ
 գատար գօրգմագտա իսէն տէ , եինէ հիշ
 գօրգուսը օլմայան օլ թա՞րֆիէլէր կիպի սէն
 տախի սահլի ի սէլամէթէ եէթիշիրսին : Տիւ-
 շար օլտըղըն գօրգու րահաթընը պօղար իսէ
 տէ , իսէլասընա մանի՝ օլմազ : Էօյլէճէ պիզ
 պիր ֆուրթուճատա իզ , պիզիմ կիւնահարը-
 մըզ Ալլահըն պահր ր ղազապընը իւզէրիմիզտէ
 տալլալանտըրմըշ տըր : Պու սըրատա , Յիսուս
 պիր հայաթ գայրդը միսիլլիւ , պիզէ կէլիպ
 թախթա փարչասը կիպի պիհուտէ օլան կիւ-
 վէնտիյիմիզ շէյլէրի թէրք իլէ անա կիթմէմի-
 զի թալէպ էտէր : Իմտի հէր նէ գատար սէ-
 նին կիւնահըն վէ նագըս՝ ամէլլէրին սէնի
 շիւպհէ վէ գօրգույա տիւշար էտիպ չօդ տէ-
 ֆ՝ա սէնի էմնիյէթսիզ պիր հալէ կէթիրիր ի-
 սէ տէ , եինէ Յիսուսա կիւվէնմէքլիլին իման
 տըր : Էօյլէ իսէ , էյ խավֆնաք միւ՞մին , ճէսա-

ընթացին, համին օլ: Սէն Յիսուսա կէլմէքսիդին զայս օլաճաղընը էյի պիլիպ, “Եա Բապպ, պէնի գուրթար, հէլաք օլոյօրըմ” տէյերէք տու’ա էտէր մի՞ սին: Եօյլէ իսէ, հէր նէ գատար էմնիյէթին եօգ իսէ տէ, ելնէ իմանըն վար. փավլօսըն “Ինան քի իսէլաս պուլասըն” տէտիյի իմանըն վար: Պէօյլէճէ Յիսուսա կէլէնին հիչ պիրի հէլաք օլմաղ:

ԿԵՆՃ ԻՔԷՆ ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

Էյ պու ըհսալէյի գրա’աթ էտէն կէնճ, էյամ ըչէպապէթինտէ քէնտինի Ալլահա թէսլիմ էյլէ. սէնին իչիւն մախսուս վա’տ վար տըր: “Պէնի էրքէն արայանլար պէնի պուլուրլար:” Պէլքի սէն տիանէթ եօլընտա պուլունմադ իչիւն վէք քիւչիւք իմ, պիր ազ տիւնեայը կէօնէնմէլի իմ, տահա չօգ վադթըմ վար տէյիւ տիւչիւնիւր սին. ‘աճա’իպ, տիանէթ եօլընտա պուլունմադ իչիւն քիւչիւք սին տէ, կիւնահ իչլէմէք, վէֆաթ էթմէք վէ ճէհէնէմէ կիթմէք իչիւն քիւչիւք տէյիւ սին: Օլա պիլիք քի կէնճ իքէն վէֆաթ էտէսին, չօգլար սէնին կիպի կէնճ իքէն էօլտիւլէր. գապրիսթանա կիթտիյինտէ, նէ՛ գատար քիւչիւք գապրլար կէօրէճէքսին. օլա պիլիք քի հէման պու անտէ պիլէ էօլիւմ սէնի վուրմադ թէտարիքինտէ պուլունսըն: Ա՛հ, էօյլէ իսէ,

հէման ցիսուսա կէլ : Տիանէթ թարիզի սէնի միւքէտաէր գըլաճագ տըր տէյիւ զանն էտի-
յօր իսէն , փէք եանըլմագտա սըն . սանա հա-
գիգի սա'ատէթ իհսան էտէ պիլէն եալընըզ
տիանէթ տիր . պունու թէճրիպէ էյլէմիշ օ-
լան չօգ կէնճլէր սանա կիւնահ վէ պիւթլա-
նըն ի'թա էյլէտիյի պաթըլ սա'ատէթ , տիա-
նէթ ու թազվանըն իհսան էյլէտիյի հադիգի
սա'ատէթէ նիսպէթէն նէ տէրէճէ էտնա իտի-
յինի իխպար էտէճէքլէր : ցիսուսա կէլիր ի-
սէն , պունլարըն իխպարը սահիհ օլտըղընը
անկըպաճագսըն : քիստոս քէնտի թէվապի'-
նինն սա'ատէթինի տիւնեանընքիլէրտէն էք-
սիք գըլա'ր մը . պունտան մա'տա , անը պիր
կիւն տահա ըէտտ էտէրէք թէվպէսիլ եաշա-
մաղա նա'սըլ ճէսարէթ էտէ պիլիրսին : Օ
պիղէ տէրհալ քէնտինէ ինանմագ վէ իթա'աթ
էթմէք էմր էտէր . թէվպէյի թէ"խիր էթաի-
յին հէր կիւնտէ եէնի 'իսեանա գալըզըրսըն ,
վէ Ալլահըն ատալէթլի հիւքմիւ զուհուրինին
կիւնիւ իչիւն քէնտինէ զազապ ճէմ' էտէր
սին : Սէն' "իիթիյար օլտըղըմտա թէվպէ էտէ-
րիմ" տէյօրսըն , լաքին պիլմէյօրսըն քի թէվ-
պէ էթմէք իչիւն բուհ իւլ Գուտսա միւհթաճ
սըն . սէն "պէնճ իքէն շէյթանա խըտմէթ էտէ-
րիմ , վէ էօլիւմէ թէգարբուպ էյլէտիյիմտէ
Ալլահա տէօնէրիմ" տէյօրսըն . Ալլահ հէր
վագըթ բուհ իւլ Գուտսը վէրէճէ'ք մի զանն

Էտէր սին : Պու թարզ հարեքէթ րուհը սէօ-
 յիւնտիւրմէք տէյի՞մի . իսթիյարլըղընտա
 փէք տիգ գաթսըզ վէ կէօնիւլիւզ օլմագլըղըն
 իհթիմալ տէյի՞մի . իսթիյարլըգտա փէք ազ
 քիմնէլէր թէվպէ հաիյօրլար . Յիսուսա կէնճ
 իքէն կէլմէղ իսէն , իհթիմալ քի հիչ կէլմէղ-
 սին : Իտման վէ իւլֆէթ սէնին էթրաֆընտա
 գալլի զէնճիրլէր կէրէր , վէ արթըգ անըն գը-
 րըլմասը կիւն պէ կիւն տահա միւշքիլ օլուր :
 Սէն թէ՛ էիսիւր էթմէքտէ իքէն , չէյթան թէ՛
 էիսիւր էթմէյիպիչլէր . վէ քէնաի զէնճիրլէրինի
 գալլիէթմէյէ ճահա էտէր : Սէն թէվպէսիղ-
 լիք հալինտէ անա էսիր սին , վէ օ սէնի տա-
 հա գալլի պաղլամագ իչիւն գալլի զէնճիրլէր
 եափմագտա տըր : Հէր իչլէտիյին կիւնահ իլէ
 օ զէնճիրլինէ պիր հալգա ՚իլավէ էտէր . գալ-
 պինտէ ույանան հէր պիր բուհանի հիսսի պատ-
 տըրմագլըղընլա , վէ հէր պիր սա՛աթտա թէ՛
 էիսիւր էյլէմէքլիյինլէ , օ պիր հալգա տահա
 ՚իլավէ էտէր : Էօյլէ իսէ , շիմաի անտէն ֆիրար
 էթմէզ իսէն , իլէրուտէ սէն զա՛իֆ վէ զէնճիր
 գուլլէթլի օլտըզը զէման նա՞նըլ ֆիրար էտէ
 պիլէճէքսին . իմաի « Սէնին խալիգինի էյսամ ը
 շէպապէթլինտէ թէզէքքիւր էյլէ : » Յիսուսա կէլ-
 մէք իսթէր իսէն , շիմաի կէլ . օ թէհլիքէլի եհը-
 լէրտէ բէհպէրին , զամ ու քէտէր զէմանընտա
 թէսէլլին , վէ տա՛իմա մուհաֆըզըն օլաճագ
 տըր : Պէօյլէ պիր տօսթա մալիք օլմագ իմ-

Թիյաղընը պիր կիւն պիլէ զայս էյլէմէ , հէման պու տադիդէտէն “էյ փէտէրիմ, շէպապէթիմտէ պանա հատի օլան սէն սին” տէյէրէք տու’ա էյլէ : Էմն. 3. 1—24 : 4 : 8. 17 : վա’իդ. 12. 1 :

ՄԻՒՍԻՆՆ ՕԼԱՆԼԱՐ ՏԱԼԻ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼՍԻՆԼԷՐ

’Էօմիւն սապահը կէշմիշ օլուպ , կիթմէքտէ օլտըղըն եօլուն սօնունա վարըյօրսըն . շիմտի գապրա տահա զիյատէ սիւրաթլէ դօշմագտա սըն , վէ իհթիմալ քի հալա մէշաղիլ ի եէվմիյէ իլէ մէշղուլ օլուպ գաղանճ սէվտասը սէնի չօդ զայլէլէրէ պրագըյօր : Պու սըրասա էֆէնտիմիդին “Լաքին լաղըմ օլան շէյ պիր տիր ,” տէյիւ պույուրաղըլ քէլամը ունութմա : Պիղ չօդ շէյտէն , հաթթա ’էօմրտէն պիլէ մահրում գալսագ հագիգի պիր զիյանա օղրամըշ օլմայըլ , անճագ Յիսուստան մահրում օլտըղմըլ հալտէ հագիգի զիյանա օղրամըշ օլուրըլ : Ճանըմըղըն խէլասը պիղէ էն էլղէմ տիր : ’Էօմիւնիւն մէշաղիլ ի եէվմիյէսի իլէ չօդ սէնէլէր իշթիղալ էթաիլինտէն տօլայը տիյանէթ թարիդինի արամաղա վաղըթ պուլամայարագ էն էլղէմ իշինի իհմալ էյլէմիշ սին , լաքին իհմալ էթաիլին շէյի մէշղուլ օլտըղըն շէյլէլէլէ ըուպար էթաիլինտէ , պու

շէյլերին նէ՝ պիհուտէ շէյլեր օլտըղընը անկ-
 արսըն : Շիմտի զէնկին եախօտ ֆագիր օլ-
 մագլըղըմըզ արասընտա պիր գաշ սէնէ սօնկրա
 պիզէ պիր ֆերդ կէօրիւմէզ . լաքին օլ զէման
 շիմտի օխսուսա կէլիպ կէլմէմէմիզ արասընտա
 չօդ ֆերդ կէօրիւմէնէք : Էթրաֆընտա չօղլար
 վէֆաթ էթտիլէր . սէնին մէքթէպ արգատաշ-
 արընըն վէ գօնշու վէ ագրանլարընըն չօղ-
 լարը շիմտի մէզարտա տըրլար , վէ Սլլահ
 թա'ալէ սէնի էսիրկէմիշ օլմասա իտի , շիմտի
 սէն տալսի մէյվէսիզ աղաճ կիպի քէսիլմիշ օ-
 լուր իտին . իհթիմալ քի Սլլահ պուռտան սօնկ-
 րա թէհամմիլ էթմէյիպ , հէման շիմտի “Ս-
 նը քէս , նի'շիւն եերի տէ պաթթալ էտէ”
 տէյիւ էմր էյլէսին : Էյ միւսինն տօսթըմ ,
 սանա թէտարիք կէօրմէյի իլթար էտէն խու-
 սուսլար նէ՝ գատար չօդ տըր . պիւրիւշմիւշ
 եանաղլարըն , ագ սաշըն , տիւքէնմէքտէ օլան
 գուվէթին լիսան ը հալ իլէ մէվթին . եաղըն
 օլտըղընը խապէր վէրմէքտէ տիրէր . մէզարըն
 գըյըսընտա սալլանըյօրսըն . կէնճ չօդ սէնէ-
 լէր տահա եաշայա պիլիր , լաքին սէն եաշա-
 յամաղսըն . թէզ հէմ տէ վէք թէզ էօլէ-
 ճէք սին : Ա'հ , ֆրիստոսըն տիվանը հուզու-
 րընտա տուրարագ , անը ըէտտ էտիպ կէչիր-
 միշ իտիյին ուզուն պիր 'էօմրիւն , թահգիր
 էյլէտիյին կիրակիլէր , վա'ղլար վէ իմթիյազ-
 արըն հիսապընը վէրմէք նէ՝ հէյպէթլու տըր :

Տօսթըմ, շիմտի Յիսուսա կէլ, պիր տագիգէ
 զայպ էթմէյերէք Յիսուսա կէլ, թէ՛ եխսիւր է-
 տէճէք պիր տագիգէն պիլէ եօդ տըր . հէր
 նէ գատար դալսին սէրթլէշմիշ, վէ պու դա-
 տար ուզուն վագըթ տիյանէթէ խօր պագման
 իլէ թէվպէ էթմէքլիյին միւշքիլէշմիշ իսէ տէ ,
 եինէ՝ րուհ իւլ Գուտսը քէմալ ի իշթիյագլէ
 թալէպ էթտիյին հալտէ, շիմտի պիլէ Ալլահ սա-
 նա րուհ իւլ Գուտսընը իհսան էթմէյէ հաղըր
 տըր . հէնուզ ֆուրսաթ կէշմէմիշ տիր : Հէր նէ
 գատար պէյլէ ուզուն պիր միւտտէթտէ անը
 տինկլէմէքտէն իճթինապ էթմիշ իսէն տէ ,
 Յիսուս եինէ սանա խիթապէն “Պանա կէլ”
 սէյլէմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէմիշ տիր . օ հա-
 լա սէնի սէվէր . ահ , արթըդ թէ՛ եխսիւր էթ-
 մէ : Թէֆէքքիւր կէօզիւ իլէ արտընա պագ ,
 էօլիւմ արտընտան սիւրաթլէ սանա եագլա-
 շըյօր , ըուզ ի ճէզա տախի սանա եագլաշմագ-
 տա տըր , ճէհէննէմ տախի անը թէ՛ ազգուպ
 էտիյօր . պունլար հէլաք իշիւն սէնի թութ-
 մագ իսթէրլէր , սէն խէլաս իշիւն հէման պու
 տագիգէտէ ֆրիստոսա իլթիճա էյլէ , եալը-
 նըղ օ սէնի գուրթարա պիլիր : Մաթ. 6. 19—
 24 : Լուգ. 10. 40—42 : 13. 6—9 :

ՏԻՅԱՆԷԹՃԷ ԿԷՎՇԷՄԻՇ ՕԼԱՆ ԵԻՆԷ

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՍԻՆ

Սէնին խուսուսի պիր հալին վար . չիւնքի Յի-

սուսա կէտիւքտէն սօնկրա անը թէրք էյլէտին .
 եագլաշմըչ իտին , ֆագաթ եինէ ուզագլաշ-
 տըն , սէնին կիւնահըն փէք պէօյիւք տիր .
 ֆրիստոսըն մուհապպէթինի հիսս էթմիշ իքէն ,
 եինէ անը պրագտըն . սէն տիյանէթին նէ օլ-
 տըղընը պիլմէյէնլէրին նա"իլ օլմատըգլարը 'ա-
 զիմ իմթիյազա նա"իլ օլտուն , աղըլա գա-
 պուլ օլունտուն , վէ օլ էյի ջօպանըն սիւրիւ-
 սիւնէ տախիլ օլարագ անըն նիյմէթլէրլէ մէմ-
 լու օլան մէրասընտան միւսթէֆիտ օլտուն ,
 ֆագաթ եինէ օլ իթթիհատտան այրըլտըն : իհ-
 թիմալ քի սէնին պու կէվլէքլիք հալին սու'այը
 թէրք վէ քէլամուլլահը օգուամաղը իհմալ էթ-
 մէք իլէ պաշլատը . եախօտ պա'ղը թէճըի-
 պէլէրէ մաղլուպ օլտըգտան սօնկրա թէվպէ
 էտիպ 'աֆիլ իշիւն ֆրիստոսա կիթմէտին , վէ
 պէօյլէճէ փէյտէրփէյ պիգայտ օլտուն : Պէլքի
 զահիրէն խրիսթիյանլըգ թասլայօրսըն , ֆա-
 գաթ գալպին Ալլահըն հուզուրընտա տօղրու
 տէյիլ տիր . իհթիմալ քի տիւնեանըն զէվգ-
 ու սէֆասընա տալմըչ օլարագ Ալլահը սէվ-
 մէղսին , զիրա "էյէր պիր քիման տիւնեայը
 սէվէրսէ անտէ ֆէտէրէ մուհապպէթ եօգ-
 տըր" տէնիլմիշ տիր : Պէլքի տահա պէտթէր
 պիր հալտէ պուլունուպ աշիքեարէն կիւնահը
 իրթիքեապ էթմէրլէ ֆրիստոսըն իսմինէ ալէ-
 նէն հագարէթ էթտին . պէլքի էյիլիք էթմէք
 ֆուրսաթլարընը զայպ էյլէտին , սէն քէնտի

մուհապպէթսիղլիյին վէ կէվչէքլիյին իլէ , սա-
 "իր խելաս պուլմագ իչիննէ" էթմէլի իմ տէյիւ
 սօրանն իչլէլէրէ թէօքէզ օլտուն . սա"իրլէրէ
 պէրէքէթ օլաճաղընա պէտէլ լա'նէթ օլտուն ,
 րուհ իւլ Գուտսը մահղուն էթտին , իպն Ուլ-
 լահը թէքրար սալպ էտիպ ըիւսվայի 'ալէմ
 էյլէտին : Պու հալ ու հարէքէթինլէ պերապեր
 եինէ աղըլընը թէրք էթտիյին օլ միւրիւվ-
 վէթլի Զօպան սէնի հիւսն ի սա'ատէթլէ գա-
 պուլէ հաղըր տըր . օ ղայպ օլմուշ գօյունը
 արայօր , վէ իսրայէլէ "էյ իսրայէլ , րապպա
 ըիւճու' էյլէ" տէյիւ էմր էտիյօր , վէ "Մն-
 լէրին 'իսեան սէվտասընը տէֆ' էտէճէյիմ ,
 անլէրի կէօնիւլտէն սէվէճէյիմ , զիրա ղաղա-
 պըմ անլէրտէն տէօնտիւ ." "էյ 'ասի իսրա-
 յէլ , ըիւճու' էյլէ , ղաղապըմը իւղէրինիղէ կէ-
 թիրմէմ , զիրա պէն 'ինայէթլի իմ" պույու-
 րուր : Պու շէֆգաթ էսէրի օլան քէլամլարը
 տինկլէ , միւսրիֆ էվլատ թէմնիլինի էյի միւ-
 թալէ'ա էյլէ . սանա ճէսարէթ վէրմէք իչինն
 անտէն զիյատէ պիր շէյ լաղըմ մը . հեր նէ
 գատար Յիսուստան այրըլտըն իսէ տէ , թէք-
 րար անա կէլէ պլիլիրսին . օ իլք տէֆ'ա կի-
 պի սէնի գապուլ էթմէք իսթէր : էյլէ իսէ ,
 կէվչէքլիյի պըրագ . րապպա ըիւճու' էյլէ ,
 "օլմայա քի էօլէսին : " Մէզ . 119. 176 : էր . 3.
 12—14 , 22 : Հօշ . 14. 1—4 : Լուգ . 15 :

ԳԱԹ՝ Ի ԻԻՄԻՏ ԷԹՄԻՇ ՕԼԱՆ ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐ
ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԷԼՍԻՆ

Պէշքի սէն “Ալլահըն մէրհամէթի պէնիմ ի չիւն տէյիւ, զայրիւէր իչիւն տիր . պէն փէք քէօթիւ իմ, էն ’ազիմ իմթիյազլարը սու”ի իսթի’մալ էյլէտիմ. վէ էն ’ալի ’իթիգատլաւ ըրմը պօղտում: Ալլահա ասի օլտում, վէ էօյլէ կիւնահլար իշլէտիմ քի թէղէքքիւրի պէնի տիթրէտիր . արթըգ պէնիմ իչիւն ’աֆվ հօգ տըր” տէրսին : Լաքին, էյ կիւնահքեար, Ալլահըն քէլամընը տինկլէ, օ “կիւնահլարընըզ գըրմըզը կիպի օլսա գար կիպի պէյաղ օլսադ տըր : Զիրա էօլէնին էօլիւմիւնտէն խօշնուտ տէյիւ իմ. իմտի բիւճու’ էտիպ եաշայընըզ. նիշիւն էօլէսինիզ” պույուրուր : Տինկլէ, “Յիսուս ֆրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահլտան թաթհիր էտէր” տէյիւ մուհարրէր տիր : Հէր կիւնահլտան թաթհիր էտէր տէմիշտիր, պինա”էն ’ալէյս սէնին կիւնահլընը տախի թաթհիր էտէր : Եինէ տինկլէ, “Անըն (Յիսուսըն) վաարը թասըյլէ Ալլահա թէգարրուպ էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր տիր” պույուրմուշտըր, պինա”էն ’ալէյս սէնի տախի խէլաս էթմէյէ գատիր տիր : Եինէ փավլօսա տինկլէ, “Ֆրիստոս Յիսուս տիւնեայա կիւնահքեարլարը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի . պունլարըն պիւրինճիսի պէն իմ” տէյիւ շէհատէթ էտէր տիր :

Օ կիւնահրեարլարըն պիրինճիսինի խէլաս էտի-
 յօր , պինա"էն 'ալէյհ սէնի տախի խէլաս էտէ
 պիլիր : Գաթիլ Տա'ուտ , էֆէնտիսինի ինքեար
 էտէն Պետրոս , խաչաաքի խըրսըզ , "Անը սալպ
 էյլէ" տէյիւ պաղըրան պինլէրճէ ատէմէր վէ
 թէ'ատտի էյլէյէն փավլոս քեաֆֆէսի խէլաս
 օլտուլար : Անլէրի խէլաս էյլէյէն սէնի տախի
 խէլաս էտէ պիլիր : Աճէպա 'աֆվ օլունմազ
 պիր կիւնահ իշլէտիյինի" մի տիւշիւնէրէք դօր-
 դույօրսըն . պու դօրդուն էյլէ պիր կիւնահ
 իշլէմէտիյինէ տէլիլ տիր . էյլէ պիր կիւնահ իշ-
 լէյէն քիմսէ թէվպէ էթմէք իսթէմէզ : Բիթապը
 Շէրիֆ իսէ պէյան էտիյօր քի' հէփ թէվպէ է-
 տէնլէր 'աֆվ օլունաճաղար վէ հէփ մէրհա-
 մէթ արայանլար մէրհամէթէ նա"իլ օլաճաղ-
 ար , վէ Յիսուս "Պանա կէլէնի ասլա տըշարը
 աթմամ" պույուրուր . պինա"էն 'ալէյհ 'աֆվ
 իշիւն Յիսուսա կէլէն թէվպէքեար պիր կիւ-
 նահքեարըն 'աֆվ օլունմազ պիր կիւնահ իշ-
 լէմէտիյինէ էմինիզ : Ալլահ Յիսուսա կէլէն հէր
 կիւնահքեար իշիւն վա'տ էյլէտիյի 'աֆվը մութ-
 լազա իճրա էտէր . լաքին սէն հալա "Պէն
 զայպ օլմուշ պիր կիւնահքեար իմ" տէյօրսըն :
 Մէշհուր Հուիթֆիլտին պիրատէրի ասըլզա-
 տէկեանտէն մատամ Հընթինկթօն իլէ դօնու-
 շուր իքէն , մէրդումէ օլ մէ"յուս ատէմէ Գրիս-
 տոսըն պի հիսապ մէրհամէթի հազդընտա սէյ-
 լէյօր իտի : Մէրդում մատամա խիթապէն ,

“Տէտիյին սահիհ տիր . անը պէն տէ պիլիր իմ, լաքին պէնիմ իշին ’աֆվ եօգ տըր. պէն քիւլիյէն զայպ օլմուշ պիր ֆաուդ իմ” տէ տիյինտէ, միւմաիլէյհա տախի անա “էյի տէ տին . զայպ օլմուշ օլտըղըն իշին փէք մէսրուր իմ” տէյէրէք ճէվապ վէրտի : Մէրգում “նէ^օ տէյօրսըն, զայպ օլմուշ օլտըղըմ իշին մէսրուր մը սըն,” տէյիւ սիւալ էթտիյինտէ, միւմաիլէյհա “էվվէթ, ֆիլ հադիգա մէսրուր իմ . չինքի Յիսուս ֆրիստոս տին, եայա սէնին կիպի զայպ օլանլարը խէլաս էթմէք իշին կէլտի” տէտի : Պու սէօզ մէրգում մըն խէլասընա պա’իս օլտու . զիլա մէրգում Յիսուսա իման էտիպ պիր աղ սօնկրա տախի սէլամէթ իլէ վէֆաթ էյլէտի : Էյ կինահ, քեար, սէն տէ մէսրուր օլ քի Յիսուս զայպ օլանլարը գուրթարմադ իշին տինեայա կէլտի : Իշա’ . 1 . 18 : Հէղ . 18 . 30—32 : 33 . 11 : Լուգ . 19 . 10 : Եուհ . 6 . 37 : 1 Թիմ . 1 . 15 : Իպր . 7 . 25 : 1 Եուհ . 1 . 7 :

ՊԻԳՍՅՑ ՕԼԱՆ ԿԻԻՆԱՀՔԵՍՐ ՏԱԽԻ

ԽԵԼԱՍԸՆԸ ՏԻԻՇԻԻՆԵՐԷՔ ԿԵԼՍԻՆ

Էյ տօսթըմ, սէն Ալլահա ասը օլմուշ իքէն, էօլիւմէ տօղրու ’աճէլէ իլէ կիթմէքտէ իքէն, ճէհէննէմէ հիւքմ օլունմըշ իքէն, եինէ պի գայտ պուլունմադլըղըն նէ ’աճա’իպ պիր հալ

տըր : Միւսթագպէլինի տիւշիւնմէյէ վագըթ պուլամայաճագ տէրէճէտէ տիւնեանըն պա-
 թըլ շէյլէրի իլէ մէշլու մը սըն . Յիսուսըն շու-
 քէլամընը քէմալը տիգգաթլէ տինկլէ : «Պիր
 ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղանըպ տա ,
 քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իսթիֆատէ
 էտէր :» Ֆարզ էտէլիմ քի , օլ պիր ուճու հէյ-
 պէթլու պիր ուշրում օլան պիր շէմէնզար իւ-
 ղէրինտէն եիւրիւյէն պիր իզտիհամ կէօրիւր-
 սիւն : Անլէր սէֆա սիւրէրէք , չիշէքլէր գօփա-
 ըարագ ուշուրմա կիտէրլէր , վէ օրատան պի-
 ըր պիրէր աշաղը տիւշիւպ փարէ փարչէ օ-
 լուրլար . սէն պունու կէօրտիւյիւնտէ գալան-
 լարա՝ «Տուրուն , տուրուն , հայաթընըղը սէվէր
 իսէնիղ կէրի տէօնիւն» տէյիւ չաղըրմա՞ղ մը
 սըն : Էյլէ իսէ սէն՝ աղըպէթի տահա թէհլի-
 քէլի օլան պիր եօլտա կիտէյօրսըն . էօնիւն-
 տէ աթէշ կէօլիւ վար , հալ պէյլէ իքէն
 տահա իլէրի կիտէ՞ր մի սին , Յիսուս սանա
 «Բիւճու՝ էյլէ , նիշիւն էօլէսին» տէյիւ նիտա է-
 տիյօր . ամմա սէն թէհլիքէյի կէօրմէտիյինտէն ,
 մէսրուր օլուպ քէնտինի տա՞իմա պու հալտէ
 գալաճագ զանն էտէրսին : Շէլլալէյէ տօղ-
 ըու ագան պիր ըրմաղըն շէլլալէ եագընընտա-
 տալկալանմայարագ աղտըղընը կէօրմիւ՞ մի-
 սին . մէգքիւր ըրմաղըն աղ վագըթտա ու-
 շուրումտան աղըպ չալկընտըյա տէօքիւլտիւ-
 յիւ կիպի , սէնին առայիշ ի հալին տախի էօյ-

լէճէ ազ վազըթտան ֆէլաքէթէ միւպէտտէլ
 օլաճագ տըր : Էօյլէ զէհիրէր վար քի տատը
 աղըզա խօշ կէլիր , ինսանը թաթլը պիր ույ-
 գույա տալտըրըր , Փագաթ պու ույգուտան
 ույանմագ արթըգ մուհալ օլուր : Շէյթան սա-
 նա էօլիւմ շէրպէթինի իչիրիյօր . սանա թաթ-
 լը կէլէն պու շէրպէթ զէհիր տիր , վէ սէնին
 պիգայտըղըն օլ զէհիրին թէ"սիրի իլէ ույ-
 գույա տալտըղընը կէօսթէրիյօր : Սագըն , սա-
 գըն , օլմայա քի պու ույգուտան կէօղլէրինի
 ճէհէննէմին 'ալէվլէրինտէ աչասըն , մա'ազալ-
 լահ , ճէհէննէմէ կիթմէզտէն էվվէլ պու պի-
 գայտըղը թէրք էյլէ : Ֆարզ էտէլիւմ քի է-
 վին թութուշուպ 'ալէվ պինայը սարմագտա
 տըր . սէն իսէ ըահաթ օթուրուպ հիչ պիր
 չարէյէ պագմատըղըն հալտէ , չօգլար 'եանղըն
 վար , եանղըն վար' տէյիւ պաղըրըյօրլար ,
 լաքին սէն պու կիւրիւլտիւյէ էհէմմիյէթ վէր-
 մէզսին : Պէօյլէճէ , սէն հէլաք թէհլիքէսին-
 տէ իքէն , Յիսուս քէնտինի սանա պիր մէլճա"
 տէյիւ թագտիւմ էտէր . Փագաթ սէն էհէմ-
 միյէթ վէրմէզսին , լաքին պիւմիշ օլ քի 'ազիւմ
 թէհլիքէտէ սին . սէյր ու սէֆէրտէ մուխաթարա
 ըէֆիգին տիր , կիւնտիւզիւն իչ իլէ մէշղուլ օլտը-
 ղընտա վէ կէճէլէյին եաթագտա եաթտըղընտա
 թէհլիքէ պէրապէրինտէ տիր . հէր նէ գա-
 տար իսթիրահաթ ու ասայիշտէ կէօրիւնիւյօր
 իսէն տէ , եինէ թէհլիքէտէ սին : Ումուրը

տիւնեէվիյէ եախօտ տիւնեանըն ղէվգ ու սէֆասը իլէ հէր նէ գատար մէշղուլ օլուպ հալինի քէնտինտէն կիղլէմէյէ չալըշըր իսէն, եիւնէ մուխաթարատա սըն, զաղապ վէ մէվթ վէ ճէհէննէմ թէհլիքէսինտէ սին: Ահ Յիսուսա դօշ. անճադ անտէ էմին օլա պիլիբսին: Խէլասըն գափուսը աշըդ իքէն դօշ, չիւնքի պիր աղտան գափանըր, վէ սօնկրա պօշունա չալարսըն: Վա'ղ. 11'. 9: Հէղ. 3. 17—19: 33. 1—19: Մար. 8. 34—38: Լուգ. 12. 16—21: 2 Պետ. 3. 1—12:

ՊՈՒ ԿԻՒՆ ԿԷԼ ԵՍՐԸՆՍՈ ԳՍԼՍՍ.

ՏՍՀՍ. ԿԻՒՃ ՕԼՈՒՐ

Պէլքի սէն թէվպէ էթմէք պու կիւն օլարղը գատար եարըն վէ օ պիր կիւն տախի գօլայ օլա պիլիբ զանն էտէրսին: Պու էն մուխաթարալը պիր ֆիքր ի պաթըլ տըր: Հէր դանղը շէյ օլուր իսէ օլսուն, թէքէրրիւր էթաիքճէ վէ 'ատէթ էտիլտիքճէ, օլ շէյին թէ"սիրի կիտէ կիտէ մահվ օլուր: Պիր շամաթալը տէյիւմէնէ, եախօտ չաղլայան նէհրէ վէ եա պահլա եադըն պիր եէրտէ սաքին օլարղընտա, սէնի իլք տէֆ'ա իւրքիւտէն սէսին կիթաիքճէ թէքէրրիւրի ճիհէթիյլէ անա ալըշարադ թէ"սիրինի տույմաղ սըն: Մէղհէպին հադայիգի տախի պէօյլէ օլուպ իհթի-

մալ քի իւք տէֆ'ա իշխախտիքաւ ֆիքրէ զա-
յէթ տէրին թէ"սիր էթսին , լաքին օլ հադա-
յիգին ինապընա կէօրէ հարէքէթ օլունմա-
տըգճա , թէ"սիրի կիթտիքճէ թէնագըս էտիպ
նիհայէթ քիւլլիյէն մահվ օլուր : Յիսուս "Իշ-
թէ գափուտա աուրուպ չալըյօրըմ" տէյօր .
անըն գափու չալմասը վա'զլար , քիթասլար ,
միւպահասէլէր , վիճտան վէ 'ալա նասիհաթ-
լար վասիթասըյլէ նիտա էթմէսի տիր . պու
նիտա էվվէլա սէնի գըմլըտատըր , լաքին
հէման գալգըպ անա գափույը աչմաղ իսէն ,
եարըն սանա տահա աղ թէ"սիր էտէր . նի-
հայէթ հիչ իշիթմէղսին : Վաղթը իլէ մէզ-
հէպճէ էյի հիսսի օլան պինլէրճէ ատէմլէր ,
շիմտի հիչ պիր չէյ հիսս էթմէյօրլար , վէ
գայտսըղլըգլա ճէհէննէմէ տօղրու կիթմէյէ
թա'ճիլ էտիյօրլար : Ինկիլթէրրա սէվահիլին-
տէ պուլունան ուչրումլարտաքի գայա գօղուգ-
լարընտա պինլէրճէ տէնիզ գուշլարը եու-
մուրթլարլար , վէ պիր չօգ քիմնէլէր պու եու .
մուրթալարը թօփլայարագ կէչինիլլէր : Վաղ-
թը իլէ ատէմլին պիրի պու ուչուրում մահալտէ
պիր տէմիր գաղըղընը եէրէ չագըպ անա պաղ-
լը օլան պիր իփ իլէ աշաղը էնտիյինտէ , կէօր-
տիւ քի ուչրումըն եօգարը թարաֆը տըշարը
չըգմըշ օլտըղընտան իլէրի կէրի ոսլլանմա-
տըգճա եումուրթալարըն օլտըղը եէրէ եէ-
թիշէմէյէճէք իտի : Պէօյլէճէ սալլանտը վէ ա-

յաղընը պիր եէրէ գօր գօմաղ, իսի ելինտէն
 գաչըրտը . մերգումըն պու հալի փէք տէհ,
 չէթլի իտի : Եիւղլէրճէ գատէմ աշաղըտա Օ-
 գիանօս կիւրլէյօր իտի . նէ աշաղը էնմէք՝ նէ
 եօգարը չըգմագ գապիլ իտի . եա օրատա
 էօլմէլի իտի , եախօտ տիւշիւպ գայատան գա-
 յայա չարսիարագ փարէ փարչա օլմալը իտի .
 քէնտինի եալընըղ օլ իսի իլէ գուրթարա պի-
 լիր իտի : Իսի տախի հալա էօթէ պէրի սալ-
 լանմագտա իտի իսէ տէ , տուրտըղը դէման
 արթըգ անա եէթիլմէք մուհալ օլաճագ իտի .
 իսի մերգում թարաֆընա հէր պիր կէլիլինտէ
 ուղագտա պուլունուր իտի : Պէյլէճէ հէր տա-
 դիդէ մերգումըն թէհլիքէսի արթմագտա իտի ,
 լաքին օ պիր տահա իսի քէնտինէ եաղլաշտը-
 դընտա թէ՛ էլսիսիւր էթմէյէրէք հէման սըչրա-
 յըպ անը գալրատը , վէ սէլամէթէ եէթիշտի :
 Եյ կիւնահ.քեար , սէն տախի թէ՛ էլսիսիւր էթ-
 տիքճէ խէլասըն հէր տաղիդէ սէնտէն ուղագ-
 լաշըր . ճէհէննէմ աշաղըտա տըր , վէ էօլիւմ
 արգանտան սէնի եիթմէքտէ տիր . լաքին Յի-
 սուս տախի եաղըն օլուպ սէնի խէլասա տա՛վէթ
 էտիյօր . սէն հէման իման իլէ անա սարըլ , վէ օ
 սէնի թու.թուպ սէմայա չէքէճէք տիր : Ֆադաթ
 էյէր Յիսուսա շիմտի կէլմէզ իսէն , պունտան
 սօնկրա հէր տաղիդէ էվլէլքինաէն կիւճ օլա-
 ճագ տըր :

ՊՈՒ ԿՈՒՆ ԿԵԼ

ԵԱՐԸՆԱ ԳԱԼՍԱՆ ԿԵՃ ՕԼՈՒՐ

Իհիմալ քի Յիսուսա կելմէյէ գարար վեր-
միշ սին, լաքին պու գարարըն շիմտի իշիւն
տէյիլ: Ֆէլիքսին փաւլօսա “Շիմտիլիք կիթ,
վագթըմ օլուսա սէնի եինէ չաղըրըրմ”
տէյերէք թէ”էխխիւր կէօսթէրտիյի կիպի սէն
տախի թէ”էխխիւր էտիյօրսըն: Շէյթան սէնին
տիյանէթ թարիգինէ սիւլու ք էթմէյի թէ”էխ-
խիւր էթմէնէ քէնտինէ էպէտէն էսիր օլա-
ճաղընը էյի պիլիր: Ալլահ “էյեր պու կին
սէտամը իշիտիր իսէնիղ, գալպէրինիղի փէք-
լէնտիրմէյինիղ. իշթէ շիմտի խէլաս կիւնիւ
տիր” տէր: Շէյթան իսէ “Եարընա գալսըն”
տէյիւ գուլաղընա ֆըսըլտար: Շէյթան զէման ը
հաղըրընը քէնտինէ մալ էտէ պիլտիյի հալտէ
միւսթագպէլինի քեամիլէն Ալլահա վէրիյօր
իմիշ: Սաղըն, էտէճէյինի եարընա պրագմագ-
տան սագըն. հէլաք օլանլարըն պիր չօղու ա-
լա թէվպէ էթմէյէ նիյէթլէրի օլմատըղընտան
տէյիլ, անճագ թէվպէյի վագըթտան վագըթա
վէ ֆուրսաթը զայպ օլանա տէք թէ”խիր էթմէ-
լէրինտէն հէլաք օլտուլար: Իհիմալ քի թէվպէ
էթմէյի խաթթա օլաճաղըն վագթա թէ”խիր
էթմէք ֆիքրինտէ սին, լաքին խաթթալըդ եա-
թաղը թէվպէ իշիւն էն ֆէնա պիր մահալտըր.
զիրա օ սըրատա ֆէհմ ու ֆիքրին հիւմմա, եա-

խօտտիկէր պիր 'իլլէթտէն օլտէրէճէ միւշէվլէշ
 եախօտ զա'ֆը վիւճիւտիւնին թէ"սիրի իլէ օլ
 տէրէճէ զա'իֆ օլա պիլիր քի , պիր շէյ տիւշիւն
 մէյէ իգթիտարըն օլմազ : էօլլում սա'աթընտա
 նիշէլէրին հալը սիւքիւնէթ իւզրէ կէօրիւնմէ
 լէրի միւպթէլա օլտըզլարը 'իլլէթին շիտտէթ ի
 թէ"սիրինտէն հուսուլէ կէլէն պիր սէրսէմլիք
 տիր : խասթալըգտա թէվպէ էտէնլէրին չօզլարը
 իֆագաթ պուլտըգտան սօնկրա էվլէլքինտէն
 տահա պիգայտ օլուրլար . պունլարըն թէվպէ
 սի հադիգի թէվպէ տէյիլ տիր , վէ էկէր օ
 խասթալըգտա էօլսէ իտիլէր հէլաք օլաճագ
 լար իտի : Պինա"էն 'ալէյհ խասթալըգտա թէվ
 պէ էթմէյի նիյէթ էթմէք քեար ի 'ագըլ տէ
 յիլ աիր , հէմ տէ պէօյլէ ֆուրսաթըն օլմա
 մասը տա միւմքին տիր , զիրա սէն պիր տա
 գիգէ զարֆընտա էօլէ պիլիրտին , պու կիւն
 սաղ իքէն եարըն էօլմէք գապիլ տիր . նէ
 վագըթ էօլէճէյինի պիլմէտիյին հալտէ խէլա
 սընը մուճիպ թէվպէյի նա'սըլ թէ"խիր էտիյօր
 սըն : Ֆարղ էտէլիմ քի պիր մահպուս ի'տամա
 հիւբմ օլունմըշ տըր , վէ օ ի'տամ օլունա
 ճաղը սա'աթը պիլմէտիյի հալտէ քէնտինէ ,
 'ի'տամ օլունաճաղըն սա'աթտան էվլէլ հաքի
 մէ րէճա էտէր իսէն գուրթուլաճագսըն , տէ
 նիլիր . ֆագաթ մէրգում , եարըն րէճանամէ
 յի կէօնտէրիլիմ' . եարըն տախի , Պիր կիւն
 տահա պէքլէյէյիմ' տէյէրէք թէ"էխիւրտէ

պուլունուր իքէն՝ պաղթէթէն գափու աշըլըր , վէ իշթէ ճէլլատ իլէ զապիթ իշէրիյէ կէլըլէր : Օլ զէման մահպուս « Աման , պիրազ պէքլէյինիզ , բէճանամէյի եազայըմ » տէր իսէ տէ , անլէր « Խայր , վազըթ կէշմիշ տիր , կէճ գալտըն , պիլա թէ » էլսիւր ի՛տամ օլունաճագ սըն » տէրլէր : Էյլէճէ , էյ կիւնահ.քեար , սէն տախի մահ.քիւմսին , նէ զէման էօլէճէյինի տէ պիլմէզսին . ինթիմալ քի պու կիւն էօլէճէք սին , պունունլա պէրապէր թէվպէյի եարընա պրազըյօրսըն , լաքին գապիլ տիր եարըն ճէհէնէմտէ օլասըն . գափունը պու կիւն ֆրիսաուս չալըյօր , ֆագաթ ինթիմալ.քի եարըն մէվթ չալաճագ տըր : Էն սէվկիւլիւ տօսթընա գափույու աշմազ իսէն , մէվթ գափույու գըրըպ սէնի հաքիմին հուզուրընա կէթիւրէ՛ճէք : Յիսուս պու կիւն սէնի խէլաս էթմէք իսթէյօր , սէմանըն գափուսը պու կիւն աշըգ տըր . եարըն ֆուրսաթ կէշմիշ օլաճագ տըր : Մաթ. 24. 36—51 : 25. 1—13 : Լուգ. 12. 16—21 : 13. 24—28 : Ա՛մալ. 24. 25 : 2 Գօր. 6. 1 , 2 : Իպր. 3. 7—11 :

ՅԻՍՈՒՍԱ ԿԵԼ

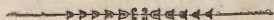
ԿԵԼՄԷՉՍԷՆ ՀԵԼՍ.Բ ՕԼՈՒՐՍԸՆ

« Նէ՞ եափմալըյըմ.քի խէլաս պուլայըմ » տէ՛ տիյինտէ , ճէվապըն « Բապպ Յիսուս ֆրիսաուսա »

իման կէթիր” օլտըղը կիպի, “Հէլաք օլմագ իչիւն
 նէ՞ էթմէլի իմ” սու”ալինէ տախի, ճէվապ “Պու-
 պէօյիւք խէլասը իհմալ էյէ” տիր : Հէլաք իչիւն
 խէլասը իհմալ էթմէք քեաֆի տիր : Զաթէն
 պիզ հէլաքա հիւքմ օլմուշ իքէն , Յիսուս պիզի
 խէլաս էթմէյէ կէլիյօր . վէ էյէր պիզ անը
 րէտտ էտէր իսէք , օլ հիւքմ ալթընտա դա-
 լըրըղ : Զէհիրլի պիր երլանըն ըսըրտըղը ա-
 տէմ լազըմ օլան չարէյի իհմալ էտէրսէ ,
 զէհիրին թէ”սիրինտէն էօլէճէյի շիւպհէսիզ
 տիր : Ինճիլ ճանըն խէլասը իչիւն պիրիճիք
 չարէյի պէյան էտէր . օ չարէյի իհմալ էտէր
 իսէք , կիւնասըն թէ”սիրինտէն էօլիւրիւղ : Ճա-
 նընը հէլաք էյէմէք իչիւն գաթիլ եա սարիգ
 օլմագլըղըն լազըմ տէյիլ տիր . մէզհէպին
 խարիճի ային ու ’ատէթլէրինէ ըի’պէթ էթ-
 տիյին հալտէ Յիսուսա կէլմէզ իսէն , մութ-
 լաքա հէլաք օլուրսըն : Շու քէլամը տինկիէ .
 “Պէօյէ ’ազիմ խէլասը իհմալ էթտիյիմիզ
 թագաիրտէ պիզ նա՞նըլ նէճաթ պուլաճաղըղ .”
 խէլասըն վասըթալարընը իհմալ էտէր իսէն ,
 նէճաթ պուլամաղսըն : Ֆարզ էտէլիմ քի՞
 պիր գայըզ նէհրին դուվլէթլի ազընթըսը իլէ
 հէյպէթլու պիր ճէնաէլէյէ եագլաշըյօր , վէ
 գայըղըն եանընտան կէչէճէյի պիր պուրունտա
 պիր ատէմ տուրուպ գայըղա իփ աթըյօր .
 իմտի գայըգտա օլանլար իփի թութմագլըղը
 իհմալ էյէրլէր իսէ , նա՞նըլ դուրթուլա պի-

լիւրէր , իհմալ անլէրին հէլաքը օլաճադ : ճա-
նը եալընըղ Յիսուս գուրթարա պիլիւր , “վէ
ղայրի պիր զաթտա խէլաս եօգ տըր . չիւնքի
թահթ էս սէմատա , պէյն էն նաս վէրիլէն պաշ-
գա պիր իսմ եօգ տըր քի՝ անըն իլէ խէլաս
պուլա պիլէլիմ : ” Եյ կիւնահքեար , Յիսուսը
րէտա էտէր իսէն , հէլաքըն չիւպհէսիղ տիր ,
գապահաթ վէ մուճաղաթըն նէ՝ ’աղիմ օ-
լաճադ . “Արթըղ կիւնահլար իչիւն զէպիհէ
գալմաղ . անճադ հիւքմ իչիւն տէհչէթլու պիր
ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ էտէնլէրի թէլէֆ
էտէճէք օլան աթէշ զազապը գալըր : Մուսա-
նըն շէրի՛աթընը թահգիր էթմիշ օլան ատէմ
իքի եա իւշ քիմսէնին շէհատէթի իլէ պիլա
մէրհամէթ էօլիւր . իպնուլլահը ալադ ալթը-
նա ալմըշ վէ վասըթասըյլէ թագտիս օլուն-
տըղը ’ահտ գանընը նափաք սայմըշ , վէ ’ինա-
յէթ րուհընա շէթմ էթմիշ օլան քիմսէ նէ՝ գա-
տար տահա շէտիտ պիր ’ազապա միւսթահադգ
սայըլաճադ տըր՝ զանն էտէր սինիզ : ” Սէն նէյէ՝
ալտանըյօրսըն , Ալլահ քէնտի վա՛տ էթտիյի
միւճաղաթը իճրա էթմէղ , եախօտ անըն հէր շէյի
կէօրէն կէօղլէրինտէն ֆիրար էտէ պիլէճէյինի
վէ եա գայալար սէնի էօրթէրլէ՛ր մի տէյիւ
իւմիտ էտէրսին . նէ՝ պօշ պիր իւմիտ : Յի-
սուսա կէլմէքսէն մա՛տա հագիդաթէն նէճաթ
իւմիտի եօգ տըր , վէ Յիսուսա կէլմէքլի-
յի թէ՛լիւր էթմէք անճադ հէլաքը մուճիպ

օլուր : Ալլահ թա'ալա “Մատէմ քի պէն
 չաղըրտում, վէ սիզ իմթինա' էթտինիզ : Պէն
 տախի պէլանըզ վուգու'ինտէ կիւլէճէյիմ, գօր-
 գունըզ կէտիյինտէ իսթիհզա էտէճէյիմ.
 օլ զէման պանա ֆէրեատ էտէճէքէր, վէ իս-
 թիճապէթ էթմէյէճէյիմ. պէնի արայաճադ-
 լար, վէ պէնի պուլամայաճադլար տըր. մա-
 տէմ քի... Բապպ գօրգուսընը իսթիյար էթ-
 մէտիլէր, վէ ճիւմէ թա'զիրիմի թահգիր էթ-
 տիլէր” տէյօր : Էյ կիւնահքեար, պու մա-
 խուֆ թէհտիտէրտէն գուրթուլմագ իչիւն սա-
 նա կէօսթէրիլէն չարէյի արա : Յիսուս շիմտի
 սէնի գապուլ էթմէյէ պէքլէյօր, սէնի կէ-
 լիպ խէլաս օլմաղա տա'վէթ էտէր. անըն
 պու լութֆընը արթըգ ըէտտ էյլէմէ, կիւ-
 նահլարըն վէ տէրտէրին իլէ անա կէլ, օլտը-
 ղըն հալտէ պիլա թէ”էսիսիւր կէլ : 0 սէնի
 ըէտտ էթմէզ. Յիսուսա կէլ, Յիսուսա կէլ :
 Էմն. 1. 24—31 : Եուհ. 3. 14—21, 36 : Ա'մալ.
 4. 12 : Իպր. 2. 1—3 : 10. 26—31 :

ԿԻՒՆԱՀՔԵԱՐԸՆ ԿԵԼՄԵՍԻ

Իշթէ կելտիմ պի ֆաղիլէթ ,
 Եէք իւմիտիմ օլ քէֆարէթ ,
 Պանա տա էթտիյին տա'վէթ .
 Եա միւպարէք Գուզու , կելտիմ :

Իշթէ կելտիմ , չօգ կիւնահըմ ,
 Միւճրիմ իմ պէն , Եօգ սալահըմ ,
 Ահ փաքլէսին պէնի գանըն .
 Եա միւպարէք Գուզու , կելտիմ :

Իշթէ կելտիմ , Եօգսուլ , ֆաղիր ,
 Սէնտէ ֆէլահ պուլուր հաղիր ,
 Պիր բէճամըզ օլմաղ թահգիր .
 Եա միւպարէք Գուզու , կելտիմ :

Իշթէ կելտիմ , պուլտըմ իհսան ,
 'Աֆվլըգ , խէլաս , ճանա տէրման ,
 Զիւն վա'տընա էթտիմ իման .
 Եա միւպարէք Գուզու , կելտիմ :

Իշթէ կելտիմ , չիւն մուհապպէթ
 իհսան էտէր պու ճէսարէթ ,
 Իլ էլ էպէա էտէմ խըտմէթ
 Եա միւպարէք Գուզու , կելտիմ :

